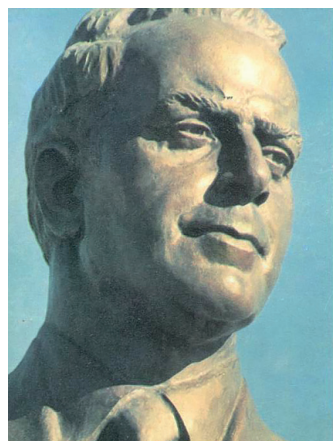

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

J. Aliyev

**YENİ
AZƏRBAYCAN**

Azərbaycan dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqına milli servatdır.
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

28 dekabr
2024-cü il,
şənbə
№ 241 (6827)
Qiyməti
60 qapik

Qəzanın başvermə səbəbləri tam şəkildə araşdırılacaq

Bax sah. 3

Müstəqil Azərbaycanın ən böyük maliyyə sənədi

**2025-ci ilin
büdcə zərfi bütün
hədəflər üçün əsaslı
təminat yaradır**

Bax sah. 2

Dostluq, qardaşlıq və əməkdaşlığın gücləndirilməsi əsas prioritetdir

Bax sah. 3

Türk dövlətlərinin 2024-cü il uğurları

Bax sah. 5

Sosial yardım nə qədər artacaq?

Bax sah. 4

Milli Məclisin iclasında...

Dekabrın 27-də Milli Məclisin növbəti iclası keçirilib. İclasın gündəliyinə 17 məsələnin müzakirəsi daxil edilib. Əvvəlcə spiker Sahibə Qafarova əvvəlcə "Azərbaycan Hava Yolları" şirkətinə məxsus sərnəşin təyyarəsinin qəzaya uğraması nəticəsində dünyasını dəyişənlərin ailələrinə başsağlığı verib, xəsərət alanlara şəfa diləyib.

İclasda ilk olaraq "Söyüdlü (Zod) qızıl yatağının bərpası, kəşfiyyatı, işlənməsi və hasilatın pay bölgüsü haqqında Saziş" in qəbul və təsdiq edilməsi, həyata keçirilməsinə...

Bax sah. 2

Azərbaycan beynəlxalq miqyasda...

Ölkəmizin siyasi, iqtisadi, hərbi və digər sahələrdə uğurlara imza ataraq global miqyasda nüfuzlu bir dövlətə çevrilməsinin şahidi oluruq. Ölkə başçısı tərəfindən mükəmməl şəkildə davam etdirilən daxili və xarici siyasət kursu dövlətimizi dinamik və hərtərəfli inkişaf yolunda inamlı irəliləməsinə zəmin yaradıb. Azərbaycanı nəhəng qələbəyə aparan güclü və sarsılmaz dövlətçilik konsepsiyası dövlət-xalq birliyi nəticəsində dayanıqlı inkişaf modelinin təşəkkül tapmasına imkan yaradıb. Məhz Prezidentin mükəmməl dövlət...

Bax sah. 5

Fransız deputat Natalinin növbəti qərəzi...

Fransa Azərbaycana qarşı qərəzli mövqeyini davam etdirir. Rəsmi Paris Ermənistanın maraqlarına xidmət edərək ölkəmiz haqqında böhtan kampaniyası aparır. Fransanın dövlət başçısından, XİN rəhbərindən bu ölkənin səfiri Olivye Dekotiniyə qədər Ermənistanın "vəkili" funksiyasını yerinə yetirməkdədirlər. Digər tərəfdən, Fransanın bir sıra kütləvi informasiya vasitələri də rəsmi Parisin qərəzli mövqeyini ifadə edir. Buna nümunə olaraq bu yaxınlarda ARTE kanalında "Azərbaycanlılar və türklər iki qardaş..."

Bax sah. 4

"Minskə televizor olmayacaq"...

Bu ilki MDB liderlərinin qeyri-rəsmi sammiti bəzi "özellikləri" ilə yadda qaldı. Tədbirdən öncə Aktau yaxınlığında Qroznı-Bakı reysi ilə uçan AZAL-a məxsus təyyarənin qəzaya uğraması nəticəsində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dərhal geri dönmək barədə tapşırıq verərək ölkəmizə qayıtdı. Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan isə toplantıya günlər qalmış "koronavirusa yoluxduğunu" bəyan edərək Sankt-Peterburqa getmədi. Xatırladaq ki, MDB dövlət başçıların qeyri-rəsmi...

Bax sah. 7

6-cı prezident and içəcək...

"Demokrat" Bayden demokratların düşməsinə çevrilir...

Bax sah. 6

Bax sah. 7

2025-ci ilin büdcə zərfi bütün hədəflər üçün əsaslı təminat yaradır

büdcənin gəlirləri 38 milyard 356 milyon manat müəyyən edilməklə 2024-cü ilin təsdiq olunmuş proqno-

dir. Nəticədə növbəti ilin büdcə kəsirinin həcmi illik müqayisədə 9 faiz azalmış olacaq.

Müdafiə xərcləri 8,4 milyard, azad ərazilər üzrə xərclər 4 milyard manat

Dövlət büdcəsinin xərcləri nominal və funksional baxımdan ən böyük xərc toplusu hesab oluna bilər. Belə ki, xərclərin məbləği 2024-cü ilin təsdiq edilmiş ilk büdcəsinə nisbətən 4 milyard 605 milyon manat və yaxud 12,5 faiz, yəni-dən baxılışda büdcəyə nisbətən isə 1 milyard 625 milyon manat və yaxud 4,1 faiz çoxdur. Bu isə büdcənin yığım potensialı nəzərə alınmaqla böyük bir maliyyə təminatını yaradılmış deməkdir.

Büdcə xərclərində ikinci başlıca istiqamət isə Böyük Qayıdışda I Dövlət Proqramının icrası çərçivəsində nəzərdə tutulan tədbirlərin maliyyələşdirilməsidir. Bu xərc siyasətinə əsasən, azad ərazilərdə

Yeri gəlmişkən, gələn il büdcədən keçmiş məcburi köçkünlərin sosial müdafiəsi üçün 311 milyon manat vəsait ayrılması nəzərdə tutulub. Bu vəsaitin 280 milyon manatı köçkünlərin və yaxud onlara bərabər tutulan şəxslərin aylıq müavinətlərinə, 31 milyon manatı isə kommunal xidmətlərə yönəldiləcək.

rulması, yaşayış evlərinin tikintisi və s.) məqsədilə 4 milyard manat

Funksional təsnifat üzrə xərclərin bölgüsü

Bundan başqa, digər sosial xərc maddələrini də nəzərə aldıqda, bəylik həcmində sosial büdcə formalaşmaqla 2025-ci ildə növbəti sosial islahat paketinin icrası mümkün olacaq. Bu isə digər sosial normativlərin, o cümlədən ünvanlı sosial yardımın, yaşa, əlilliyə, ailə başçısının itirəcəyi və digər kateqoriyalara üzrə sosial müavinətlərin, eləcə də müharibə əlillərinə, ümumi səbəbdən əlilliyi olan şəxslərə, müharibə veteranlarına, şəhid ailələrinə və s. sosial qruplara ödənilən Prezident təqaüdlərinin artımı üçün də maliyyə təminatı yaratmış olacaq.

dövlət başçısının büdcə ilə bağlı imzaladığı fərmandə büdcə qanunun təsdiqindən irəli gələn bir sıra məsələlərin həlli də yer alıb. Belə ki, funksional təsnifatın bölmə və köməkçi bölmələri səviyyəsində ayrılan vəsaitin məbləği inzibati təsnifatə uyğun olaraq dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilib, maliyyəyə yardımı alan təşkilatlar və bu istiqamətdə müvafiq tədbirlərin istiqamətləri müəyyənənlib. Bu o deməkdir ki, funksional təsnifat üzrə 2025-ci ildə iqtisadi fəaliyyət xərclərinə 8,4 milyard manat, ümumi dövlət xidmət-

Funksional təsnifatda uyğun olaraq, investisiya layihələrinə 1 milyard 100 milyon manat, Naxçıvan Muxtar Respublikasına 150 milyon manat vəsait ayrılacaq. "Yaşıl enerji" hədəflərinə uyğun olaraq, gələn il bu tipli layihələrə ayrılan büdcə xərclərinin həcmi isə cari ilə nisbətə 16 faiz artacaq.

ELBRUS CƏFƏRLİ

Beynəlxalq sazişlər təsdiq olunub

Sazışdən irəli gələn hüquq və öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün Sazışın iştirakçılarına bütün lazımi lisenziyalar, gömrük icazələri, vizalar, başqa səlahiyyətlər və sanksiyalar veriləcək. Sazışə və ya əlavələrə hər hansı əlavələr, düzəlişlər, dəyişikliklər yalnız Sazışın və Əlavələrin tərkibinin yazılı razılığı ilə ediləcək.

Sonra “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Maldiv Respublikası Hökuməti arasında diplomatik, xidməti və rəsmi pasport sahiblərinin qarşılıqlı viza tələbindən azad edilməsi haqqında Saziş” təsdiq edilib. Parlamentin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədri Səməd Seyidov bildirib ki, sənəd 2024-cü il noyabrın 15-də Bakı şəhərində imzalanıb. Saziş Azərbaycan və Maldiv diplomatik, xidməti və rəsmi pasport sahiblərini qarşılıqlı viza tələbindən azad edir.

Daha sonra "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Mərakeş Krallığı Hökuməti arasında müdafiə sahəsində hərbi əməkdaşlıq haqqında Saziş" təsdiq edilib. Sənəd haqqında parlament komitə sədrləri Arzu Nəgriyev və Səməd Seyidov məlumat veriblər. Bildirilib ki, saziş 2024-cü il oktyabrın 30-də Rabat şəhərində imzalanıb. Sazişə əsasən Azərbaycan və Mərakeş Krallığı müdafiə sahəsində hərbi əməkdaşlıq edəcəklər.

5 fəsil və 31 maddədən ibarət olan “Diplomatik xidmət haqqında” yeni qanun...

İclasda, həmçinin “Diplomatik xidmət haqqında” yeni qanun layihəsi üçüncü oxunuşda qəbul olunub. “Diplomatik xidmət haqqında” qanun layihəsi 5 fəsil və 31 maddədən ibarətdir. Layihənin hazırlanması prosesində diplomatik xidmət orqanlarının və həmin orqanlarda xidmət edən əməkdaşların fəaliyyətinin tənzimlənməsi ilə bağlı ehtiyac duyulan məsələlər araşdırılıb. Bununla yanaşı, diplomatik xidmət sahəsində beynəlxalq təcrübə və dövlət quldugü sahəsində Azərbaycan Respublikasının normativ-hüquqi aktlarının aidiyyəti normaları görünlüb. Layihə diplomatik xidmət sahəsinin müasir tələblərə uyğun təşkilini və hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsini hədəfləyir. Yeni qanun diplomatik xidmətdə tənzimlənməyən aktual məsələlərin həllinə, hüquqi əsasların yenilənməsinə, əməkdaşların hüquq və vəzifələrinin dəqiq müəyyən edilməsinə, rotasiya və beynəlxalq təşkilatlarda fəaliyyət kimi bir sıra mühüm məsələlərin həllinə yönəlib.

Layihəyə əsasən, diplomatik xidməti orqanı əməkdaşlarının xidməti fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi və diplomatik xidmət əməkdaşlarının attestasiyası həyata keçiriləcək. Xüsusi tapşırıqlar üzrə səfir, idarə rəisi vəzifələrində xidmət keçən diplomatik xidmət əməkdaşları istisna olmaqla, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən vəzifəyə təyin edilən, müvafiq diplomatik və ya inzibati vəzifədə təqvim ilinin sonunadək azı altı ay daimi xidmət (qulluq) keçən diplomatik xidmət orqanı əməkdaşlarının xidməti fəaliyyəti hər təqvim ilinin sonunda qiymətləndirilir.

Milli Məclisin iclasında... un layihəsi qəbul olunub

Dekabrın 27-də
Milli Məclisin növbəti
iclası keçirilib. İclasın

gündəliyinə 17 məsələnin müzakirəsi daxil edilib. Əvvəlcə spiker Sahibə Qafarova əvvəlcə “Azərbaycan Hava Yolları” şirkətinə məxsus sərnişin

təyyarəsinin qəzaya uğraması nəticəsində dünya-
sını dəyişənlərin ailələrinə başsağlığı verib, xəsa-
rət alanlara şəfa diləyib.

Hərbi xidmətə çağırış üçün son yaş həddi azaldılıb

İclasda Cənabət Məcəlləsində, Miqrasıya Məcəlləsində, İnzibati Xətlər Məcəlləsində, “Əhalinin sağlamlığının qorunması haqqında”, “Hərbi xidmətkeçmə haqqında” Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə”, “Psixiatriya yardımı haqqında”, “Azərbaycan Respublikasında səfərbərlik hazırlığı və səfərbərlik haqqında” və “Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında” qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi də üçüncü oxunuşa qəbul edilib. Qanun layihəsi müddətli hərqi hərbi xidmətə çağırılan vətəndaşların tibbi şəhəddətləndirilməsi sahəsində göstərilən xidmətlərin optimallaşdırılması və elektronlaşdırılması, habelə hərbi xidmətə çağırışla bağlı müvafiq müddəaların dəyişdirilməsi məqsədilə hazırlanıb.

Layihəyə əsasən, "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Qanuna "tibbi şəhadətləndirilmə", "elektron kabinet" və "çağırış vərəqəsi" anlayışları əlavə edilir. Layihədə aidyyətçi dövlət orqanları arasında tibbi müayinənin noticələrinin elektron ol-
d-e d-i-l-m-i-s-i, il-i-li-y-i müəyyən o-l-d-u-m-uş çağırışçıların tibbi müayinəsinə dair m-ü-v-ä-f-i-q qərarın onların əyani formada tibbi müayinəsi aparılma-d-nı çağırışçısı dair elektron informasiya sistemində mövcud olan məlumatlar ə-s-a-s-ı-n-a qəbul ed-il-m-i-s-i, m-ü-v-ä-f-i-q dövlət orqanlarının sistemlərinin qar-sılıqlı inteqrasiyası ilə bağlı müddəal-
ar əks olunub.

Bundan başqa, layihədə müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırış üçün nəzərdə tutulan son yaş həddinin 35-dən 30 yaşa endirilməsi təklif olunur. Eyni zamanda, layihədə ilkin hərbi qeydiyyatın müddəti, habelə təşkilatın tərəfindən ilkin hərbi qeydiyyata

alınmalı olan vətəndaşların siyahılarının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təqdim edilməsi müddəti uzadılır. Çağırışclar barəsində çağırış komissiyaları tərəfindən qəbul edilmiş qərarlar onlara 10 gün müddətində deyil, 3 gün müddətində bildiriləcək. Layihədə müddəti həqiqi hərbi xidmətə çağırılmalı olan vətəndaşların tibbi müayinədən keçməsi müddəti çağırışa 2 ay qalmış müddətdə müəyyən olunur.

Yuxarıda qeyd olunanlarla yanaşı layihədə müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan azad edilərkə hərbi qeydiyyatdan çıxarılan vətəndaşları dairəsi müəyyən olunur və təhsili davam etdirmək üçün çağırışa məhəl verilməsi ilə bağlı maddə yeni redaksiyada verilməklə dəqiq tənzimlənmə qanunda əks olunur. Belə ki, bakalavriatda və magistraturada əyani təhsil alan tələbələrə çağırışa məhəl onların müvafiq olaraq 24 və 26 yaşa tənalanadək verilərkə. Dövlət proqramları və tələbə mübadiləsinə dair hökumətlərarası təqaüd proqramları çərçivəsində təhsil alan çağırışçılar istisna təşkil edərək.

Digər qanunlara dəyişikliklər isə “Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında” Qanunda mövcud olan müddəalardan və bu layihə ilə təklif edilən dəyişikliklərdən irəli gəlir.

Qeyd edək ki, iclasda gündəlikdə olan digər qanun layihələri də qəbul olunub.

Spiker parlamentin növbəti iclasının dekabrın 29-da keçiriləcəyini bildirib.

Nardar BAYRAMLI

Qəzanın başvermə səbəbləri tam şəkildə araşdırılacaq

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 27-də Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevə zəng edib.

Dövlət başçıları Azərbaycan və Qazaxıstan vətəndaşlarının olduğu təyyarənin qəzaya uğraması nəticəsində insanların həlak olması ilə bağlı bir-birinə, həmçinin həlak olanların yaxınlarına başsağlıqlarını bildirib, yaralananlara tezliklə şəfa arzulayıblar.

Prezidentin Mətbuat Xidmətinin məlumatına görə, Prezident İlham Əliyev, ilk növbədə, Qazaxıstan Prezidentinə xilasetmə işlərinin aparılması ilə bağlı şəxsən təşəkkürünü bildirib. Dövlətimizin başçısı

bu işlərdə dərhal lazımı tədbirlər görən və yaralanan sərnişinlərin xilas olunmasında fəal iştirak edən Qazaxıstan xilasedicilərinin işini yüksək qiymətləndirib. Eyni zamanda, Azərbaycan Prezidenti Qazaxıstanın tibb personalına da təşəkkürünü çatdıraraq, onların xəsarət alanlara qayğı ilə yanaşmaları və peşəkarcasına tibbi xidmət göstərmələri ilə bağlı minnətdarlığını bildirib, yaralananların böyük hissəsinin artıq Vətəndə döndüyünü və hələ də orada müalicə olunan Azərbaycan vətəndaşlarının olduğunu vurğulayıb.

Dövlətimizin başçısı bununla yanaşı, Qazaxıstanın sadə vətəndaşlarının da Azərbaycanla həmrəylik göstərərək, bu işlərdə

verdikləri dəstəyi bir daha dost və qardaş xalqlarımızın bir-birinə nə qədər bağlı olmasının göstəricisi kimi dəyərləndirib, bunun Azərbaycan ictimaiyyəti tərəfindən çox yüksək qiymətləndirildiyini qeyd edib.

Öz növbəsində Kasım-Jomart Tokayev bildirib ki, təyyarə qəzasının araşdırılması ilə bağlı onun tapşırığı ilə dərhal xüsusi komissiya yaradılıb, "Embraer" şirkətinin nümayəndələri artıq Qazaxıstana gəliblər və araşdırma işlərində fəal iştirak edirlər.

Telefon söhbəti zamanı tərəflər istintaqın gedişi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıb və əmin olduqlarını bildiriblər ki, aparılan istintaqın nəticəsində qəzanın başvermə səbəbləri tam şəkildə araşdırılacaq.

Dostluq, qardaşlıq və əməkdaşlığın gücləndirilməsi əsas prioritetdir

Ceyhun Bayramov Türk Dövlətləri Təşkilatının Baş katibi ilə görüşüb

Dekabrın 27-də xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ölkəmizdə səfərdə olan Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) Baş katibi Kubançıbek Ömürəliyevlə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən bildiriblər ki, görüş zamanı Baş katib bir daha "Azərbaycan Hava Yollarına" məxsus təyyarənin qəzaya uğraması ilə bağlı başsağlığı diləklərini çatdırıb, həlak olanların ailələrinə səbir diləyib.

Nazir Ceyhun Bayramov öz növbəsində TDT və Baş katib tərəfindən faciənin ilk

anından başsağlığı məktubları və bəyanatlarına görə minnətdarlığını bildirib.

Nazir təşkilat çərçivəsində dostluq, qardaşlıq və əməkdaşlığın gücləndirilməsinin əsas prioritet olduğunu, Azərbaycanın bu potensialın reallaşması istiqamətində Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində atılan addımları, təşəbbüsləri və ideyaları daim dəstəklədiyini, təşkilatın katibliyinin və beynəlxalq təşkilatlarda müşahidəçi statusunun daha da gücləndirilməsinin və genişləndirilməsinin vacib olduğunu vurğulayıb.

edilmiş qərarların təşkilat çərçivəsində çoxşaxəli əməkdaşlıq üçün əhəmiyyətini qeyd ediblər. Bu il ortaq Türk Əlifbasının, təşkilatın yeni bayrağı və loqosunun qəbulunun, təşkilat çərçivəsində Mülki Müdafiə Məxanizminin təsis edilməsi barədə qərarın və bir sıra digər istiqamətlərdə razılıqların təşkilatı daha da gücləndirdiyi diqqətə çatdırılıb.

Görüşdə, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir müba-

Tərəflər bu il Şuşada keçiriləcək qeyri-rəsmi sammitin, sammit zamanı qəbul edilmiş Qarabağ Bəyannaməsinin, habelə Bışkekədə keçiriləcək sammit zamanı qəbul

Təyyarənin vurulması versiyası güclənir

Beynəlxalq və yerli KİV Rusiyanın HHM sistemini "işarə edir" ...

Dekabrın 15-də Aktau yaxınlığında baş vermiş təyyarə qəzası ilə bağlı mühüm xəbərlər yayılmaqdadır. Artıq bir sıra KİV orqanları, müstəqil telegram kanalları, o cümlədən sosial şəbəkələr məsələ ilə bağlı bir sıra versiyalar irəli sürür, yeniliklərlə bağlı məlumatlar verirlər. Qeyd edək ki, Qazaxıstanın nəqliyyat naziri Marat Karabayev AZAL-a məxsus təyyarənin qəzaya uğramasının təfərrüatı haqqında danışarkən bildirib

ki, hava limanının qəza xidmətləri təyyarəni qəbul etməyə hazır idi. Ekipaj Qazaxıstanın hava məkanına daxil olduqdan sonra Aktau şəhərinin qüllə dispetçeri ilə əlaqə yaradıb. Dispetçer təyyarənin aerodroma enməsi üçün bütün lazımı tədbirləri operativ şəkildə həyata keçirib. Bundan əlavə, uçuş-eniş zolağı ilə vizual əlaqənin qurulmasını asanlaşdırmaq üçün zolağın işıqları yandırılıb. Onun sözlərinə görə, ekipaj Aktau a-

erodromunun uçuş-enmə zolağına daxil olmağa iki dəfə cəhd edib və bu zaman təyyarənin hündürlüyündə xaosit dəyişikliklər müşahidə olunub. Nazir təyyarənin sahil xəttinə doğru yönəldiyini bildirib. "Saat 11:28-də ekipajla əlaqə itib və təyyarə yerə çırpılıb. Aktau hava limanının xilasetmə xidməti dərhal hadisə yerinə gəlib və sərnişinlərin təxliyəsinə başlayıb. Bu gün Qazaxıstan Nəqliyyat Nazir-

liyinin Nəqliyyatda İnsidentlərin və Hadisələrin Araşdırılması Departamentinin mütəxəssislərindən ibarət xüsusi komissiya tərəfindən araşdırma aparılır", - Karabayev əlavə edib. O bildirib ki, Qazaxıstan Respublikasının hava məkanına daxil olmamışdan əvvəl təyyarənin idarəetmə sistemləri, hündürlük şturvalı və elektronları sıradan çıxıb. Nazirin sözlərinə görə, ekipaj sabit kursu və yüksəkliyi saxlaya bilməyib. "Rostov aviadis-

petçerinin bildirdiyinə görə, Mahaçqala və Bakıda hava məlumatlarını təqdim etdikdən sonra ekipaj Aktauya uçmaq qərarına gəlib. Saat 10:53-də Rostov hava limanının uçuş direktoru Aktau qül-ləsində uçuş direktoruna oksigen balonunun olması ilə bağlı əlavə məlumat verib. Təyyarənin sərnişin salonunda partlayış baş verib, sərnişinlər huşlarını itiriblər", - nazir izah edib.

"Pantsir-S" ilə hədəf alınıb...

"Caliber.az" isə Bakı-Qroznı marşrutu üzrə hərəkət edən AZAL təyyarəsinin Qroznı şəhərinə yaxınlaşan zaman hücumə məruz qaldığını yazıb. Qeyd olunub ki, Rusiya tərəfindən elektron sistemlərdə məhdudiyyətlərin tətbiq edilməsi təyyarənin rabitə sistemini iflic edib. "Caliber.az"ın etibarlı hökumət mənbələrindən əldə etdiyi məlumata görə, ilkin istintaq nəticələrinə əsasən, Bakı-Qroznı reysi üzrə hərəkət edən "Azərbaycan Hava Yolları"na məxsus təyyarə Qroznı şəhərinə yaxınlaşarkən Rusiya Hava Hücumundan Müdafiə (HHM) sistemi olan "Pantsir-S" ilə hədəfə alınıb. Həmçinin, Rusiya tərəfinin Radioelektron Mübarizə (REB) sistemlərindən istifadəsi nəticəsində təyyarənin tamamilə rabitəsiz qaldığı bildirilib. Bu səbəbdən təyyarə Rusiya hava məkanında radarlardan itib, yalnız Xəzər dənizi üzərində signal bərpa edilib.

Məlumatla görə, hadisə zamanı Cənubi Qafqaz üzərində olan Rusiya HHM sistemləri Ukrayna pilotsuz uçuş aparatlarını (PUA) vurmağa çalışıb. Çeçen-

nistanın Təhlükəsizlik Şurasının rəhbəri Xamzat Kadirovun verdiyi açıqlamada, 25 dekabr şəhəri Qroznı şəhərinə PUA hücumu olduğu təsdiqlənib, lakin hadisə nəticəsində xəsarət alanların və dağıntıların olmadığı bildirilib. Hətta bu baş versəydi belə, Rusiya özünün hava məkanını mülki aviasiya üçün bağlamalı idi - bu baş vermədiyi halda, Qroznı Hava Limanı təyyarəyə eniş icazəsi verməyib. Paralel olaraq Mahaçqala və Mineralniye Vodi hava limanlarından da təyyarənin eniş üçün icazə alındığı qeyd edilir. REB və HHM sistemlərinin təsiri ilə qaşqın vəziyyətə düşən Azərbaycan təyyarəsinin ekipajı Aktau şəhərinə yönəldirilib. Mənbələrin ehtimallarına görə,

təyyarənin Xəzər dənizində qəzaya uğraması üçün bu qərar verilə bilər. Bu isə təyyarədəki şahidlərin həyatını itirəcəyi və sübutların yox olacağı mənasına gəlirdi.

"Caliber.az" bildirib ki, Rusiya mətbuatında yayılan alternativ versiyalar heqiqəti əks etdirmir - təyyarənin içərisində çəkilən videolarda iki sərnişinin qəlpə yarası aldığı açıq-aşkar görünür. Şahid ifadələri və təyyarənin xaricində eşidilən partlayış səsləri HHM sisteminin işə düşdüyünü göstərir.

Baş vermiş hadisə ilə bağlı global informasiya məkanının bir çox tanınmış agentlikləri və analitikləri də öz fikirlərini bölüşüblər - demək olar ki, bütün versiyalar bu və ya digər şəkildə təyyarəyə hücum məsələsinin üzərində fokuslanır. Məsələn, "Reuters" agentliyi bildirib ki, Azərbaycandakı istintaq prosesində iştirak edən 4 rəsmi şəxs təyyarənin Rusiya Hava Hücumundan Müdafiə (HHM) sistemləri tərəfindən vurulduğunu təsdiqləyib. "The Telegraph" qəzeti isə yazır ki, Böyük Britaniyada yerləşən aviasiya təhlükəsizliyi firması və bir sıra ekspertlər də təyyarənin böyük ehtimalla Rusiyanın hərbi hava müdafiə sistemləri tərəfindən vurulduğu versiyasını dəstəkləyir. Qəzet Embraer 190 tipli təyyarənin marşrutundan kənar-

"Reuters" agentliyi, "The Telegraph" qəzeti təsdiqləyir...

laşmasını və istiqamətini dəyişməsinə GPS signal-larının Rusiyanın elektron müdafiə sistemləri tərəfindən bloklanması ilə bağlıdır. Bu isə nəticədə, təyyarənin Qroznı əvəzinə, Aktau istiqamətinə yönəlməsi ilə nəticələnib. "The Telegraph" və digər ekspertlər hadisənin ciddi şəkildə araşdırma-ya ehtiyac duyulduğunu önə çəkiblər.

"Pantsir-S" hədəfi necə, hansı şəraitdə və hansı üsullarla "zərərsizləşdirir" ...

obyektlərin hava hücumlarından qorunmasıdır. Kompleks sistemi 2 ədəd 30 mm-lik 2A38M avtomat topu (hər biri 700-900 mərmir atış sürətinə malikdir) ilə silahlandırılıb. Yüksək sürətli 12 ədəd 57E6-E tipli raketlərə malikdir. Texniki xüsusiyyətlərinə gəldikdə isə hədəf aşkarlama məsafəsi

Avadanlığın erkən xəbərdarlıq və izləmə radarları hədəfləri 360 dərəcə nəzarət altına alır, 40-a qədər hədəfi eyni anda izləyə bilir. Hədəfləri arasında isə aviasiya (təyyarələr, helikopterlər), PUA, balistik və qanadlı raketlər, artilleriya mərmirləri və yüksək sürətli hədəflər yer alır. Bu sistemlərin çatışmayan tərəfləri də var - ekspertlər bu haqda danışarkən. xüsusi yüksək intensivlikli müasir hücumlar zamanı sistem bəzi məhdudiyyətlərinin yarandığını bildirirlər. Elektron müharibə avadanlıqları ilə qarşılaşdıqda performans azala bilər - PUA-lara qarşı bəzi hallarda dəqiqlik çatmır.

Rusiya telegram kanalları da təsdiqləyir...

"Online Vladikavkaz" telegram kanalının məlumatı isə "Caliber.az"-ın təyyarənin Rusiya Hava Hücumundan Müdafiə (HHM) sistemi olan "Pantsir-S" ilə hədəf alınması

haqqındakı məlumatın dəstəkləyir. Belə ki, telegram kanalında bildirilib ki, "Pantsir-1C" HHM-nin yuxarı pilləsi Vladimirqaz istiqamətində düşüb. Bəzi məlumatlara görə, eyni yuxarı pillə Qroznının Şalinski rayonu qəzaya uğrayıb - bu barədə isə Rusiyanın sosial şəbəkələrində məlumatlar yayılıb. Sonradan isə Azərbaycan şirkətinə məxsus təyyarənin qəzaya uğraması ilə bu xəbərlər silinib. Kanal vurğulayıb ki, qəzaya uğrayan təyyarə də möhz bu HHM ilə vurulub.

Qeyd edək ki, "Pantsir-S" hava hücumundan müdafiə sistemi Rusiyada istehsal edilən və qısa-orta məsafədə hava təhlükələrinə qarşı istifadə edilən çoxfunksiyalı kompleksdir. Bu sistem yüksək dəqiqlik və çoxsaylı hədəfləri eyni anda məhv etmək qabiliyyəti ilə tanınır. Kompleksin istehsalçısı Rusiyanın Tula şəhərində yerləşən KBP Dizayn Bürosudur. Təyinatı isə hərbi obyektlərin, yaşayış məntəqələrinin, sənaye müəssisələrinin, həmçinin digər strateji

36-40 km, məhəvətə məsafəsi (raketlər) 1,2 - 20 km-dir. Toplarla məhəvətə məsafəsi 200 metr-dən 4 km-ə qədər çatır. Hədəf yüksəkliyi: 15 metr - 15 km arasında dəyişir, reaksiya-ya sərf olunan vaxt isə 4-6 saniyə çəkir. Kompleksin hərəkət qabiliyyəti haqda verilən məlumatda bildirilir ki, təkərli və ya tırtıllı platformalarda quraşdırılır, mobil əməliyyatlar üçün əlverişlidir.

Vəziyyət yuxarı-şağı artıq məlumdur. Təyyarənin hansı şəraitdə vurulması, baş verənlərlə bağlı rəsmi məlumat yayılmasa da, bir sıra KİV-lər məsələnin mahiyyəti ilə bağlı ətraflı məlumatlar yayırlar. Bu nöqtəyə nəzərdən təyyarəmizin Rusiya ərazisində raketə təuş gəlməsi və ya onun qalıqları ilə vurulması istisna olunmur. Nə qədər təəssüfləndirici hal olsa da, artıq bu baş verib - Rusiyanın öhdəliyində baş verənlərdə günahı olanları aşkarlamaq, onları müvafiq əməllərinə görə məsuliyyətə cəlb etmək və Azərbaycan dövlətindən, xalqından üzr istəmək düşür. Yaxın keçmişdə, cəmisə 4 il öncə 2020-ci ilin 9 noyabr tarixində Ermənistan-Azərbaycan sərhədinin Naxçıvan hissəsində Rusiya Federasiyasına məxsus Mi-24 hərbi helikopteri vurulmuşdu. Helikopter aktiv hərbi döyüşlərin davam etdiyi bir vaxtda Ermənistan-Azərbaycan dövlət sərhədinin tam yaxınlığında uçuş həyata keçirmişdi. Uçuş günün qaranlıq vaxtında, aşağı hündürlükdə, hava müdafiəsi sisteminin ra-

Rusiya üzərinə düşən vicdani məsuliyyəti yerinə yetirməlidir...

dar müşahidəsindən kənar zonada həyata keçirilmişdi- ən əsası isə, bundan öncə həmin ərazidə Rusiya Federasiyası Hərbi Hava Qüvvələrinin helikopterləri müşahidə edilməmişdi. Möhz helikoptərə açılan atəş qeyd olunan amillərdən və bölgədəki gərgin vəziyyətdən, habelə erməni tərəfinin mümkün tənqidatları ilə əlaqədar yüksək döyüş hazırlığından qaynaqlanırdı. Hətta təsadüfi xarakter daşısa da, Rusiya tərəfinə qarşı yönəlməyən bu faciəvi hadisə ilə bağlı Azərbaycan tərəfi Rusiya tərəfindən üzrxahlıq etmişdi...

Kriminalistik ekspertizanı Qazaxıstan aparacaq...

Qeyd edək ki, Qazaxıstan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsinə uyğun olaraq Rusiya və Azərbaycanın hüquq-mühafizə orqanlarının təyyarə qəzasının kriminalistik ekspertizasında iştirakına icazə verilməyəcəyi bildirilib. Bu barədə Aktau da AZAL-a məxsus təyyarənin qəzaya uğra-

masının səbəblərinin araşdırılması üzrə hökumət komissiyasına rəhbərlik edən Baş nazirin müavini Kanat Bozumbayev keçirdiyi brifinqdə bildirib. O deyib ki, Rusiya və Azərbaycanın hüquq-mühafizə orqanlarının kriminalistik ekspertizada iştirakına icazə verilməyəcək, lakin onlar təyyarə qəzasının araşdırılmasında iştirak edə biləcəklər.

Sosial yardım nə qədər artacaq?

Məlum olduğu kimi Prezident İlham Əliyev “2025-ci il üçün ehtiyac meyarının həddi haqqında” qanunu təsdiq edib. Qanuna əsasən, növbəti ildən

ehtiyac meyarının məbləği 270 manatdan 285 manata çatdırılacaq. Ehtiyac meyarının artırılması ölkədə digər mühüm sosial normativ olan ümumən sosial

yardımın aylıq məbləğinin artırılması və müəssisələrin genişləndirilməsi baxımdan mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu baxımdan ehtiyac meyarının artırılması

2025-ci ildə ümumən sosial yardım proqramı çərçivəsində vətəndaşlarımızın aldığı yardım məbləğinin də artırılmasına səbəb olacaq. Eyni zamanda,

ehtiyac meyarı artırıldığı üçün faktiki olaraq ümumən yardımın yuxarı həddi artmaqla, daha çox ailənin ümumən sosial yardıma çıxışına zəmin yaradacaq.

Ünvanlı yardım ehtiyac meyarının artımını üstələyir

Hazırda təxminən 65 min ailə, təxminən 300 min nəfərə yaxın şəxs sosial rifahının dəstəklənməsində əhəmiyyətli rol oynayan bu sosial təminatla əhatə olunub. Növbəti ildən isə onların həm sırası genişləncək, həm də bir nəfərə düşən aylıq yardımın məbləği 10 faizə yaxın artacaq. Belə ki, əgər bir ailənin 5 üzvü varsa və onların rəsmi aylıq gəliri 800 manat təşkil edərsə, bu ailəyə (5 X 285-800=625) 625 manat ümumən yardım düşəcək. Hazırda bu rəqəm (5 X 270-800=550) 550 manat təşkil edir. Bu o deməkdir ki, 2025-ci il yanvarın 1-dən bir ailənin ümumən sosial yardım məbləği 75 manat artmış olacaq.

Beləliklə, son 5 ildə ehtiyac meyarının 2,5 dəfə artaraq 115 manatdan 285 manata çatdırıl-

ması mühüm sosial dinamika olmaqla ümumən sosial yardımın hər ailəyə düşən orta aylıq məbləğinin də illik artımını təmin edir. Belə ki, son 5 ildə ümumən yardım alan bir ailənin aylıq müavinəti 3 dəfə artıb.

Bu, həm də ümumən yardımın ehtiyac meyarının artımını üstələməklə, yaşayış normaları baxımından az təminatlı ailələrin sosial dəstəyinin təzəhlür olduğunu şərtləndirir.

Əlçatanlığın təmin edilməsi

Ümumiyyətlə, son illərdə aparılan islahatlar ümumən dövlət sosial yardımın məbləğinin artırılması ilə yanaşı, bu sistemdə təkmilləşdirmələrin aparılması və ümumən əlçatanlığın artırılmasını da əhatə edib. Ümumən yardımın təyinatı şərtlərinin yumşaldılması, az təminatlı ailələrin sosial yardım proqramına əlçatanlığının artırılması sahəsində mühüm addımlar atılıb. Elektron Hökumət Portalında sosial yardım sistemində daha asan çıxış üçün xüsusi e-bölmə yaradılıb, vətəndaşlara ümumən dövlət sosial yardımının alınması üçün fərdi elektron informasiya vasitələrindən (kompüterlərdən, mobil telefonlardan və s.) istifadə etməklə elektron formada müraciət etmək imkanı təmin edilib. Eləcə də, ümumən dövlət sosial yardımını üçün müraciət etmiş şəxslər və onların ailə üzvləri üzrə tələb olunan arayış və məlumatların əldə olunması məqsədilə ƏƏSMN “Elektron hökumət” portalı vasitəsilə müvafiq dövlət qurumlarının informasiya resurslarına çıxışı təmin edilib. Eyni zamanda, ümumən dövlət sosial yardımını üçün edilən müraciətə baxılması üçün müvafiq məlumatların “Elektron Hökumət” portalı üzərindən aidiyyəti dövlət qurumlarının informasiya resurslarından real vaxt rejimində əldə edilməsi mümkündür. Bütün bunlar məmur təminatı olmadan yardımların birbaşa elektron sənəd dövriyyəsi əsasında təminatına yönəlib. Hazırda sosial yardım sisteminin təkmilləşdirilməsi işləri davam etdirilir və bu sahədə əlçatanlığın daha da yüksəldilməsi üçün yeni alətlərin tətbiqi nəzərdə tutulur.

Ümumiyyətlə, son illərdə aparılan islahatlar ümumən dövlət sosial yardımın məbləğinin artırılması ilə yanaşı, bu sistemdə təkmilləşdirmələrin aparılması və ümumən əlçatanlığın artırılmasını da əhatə edib. Ümumən yardımın təyinatı şərtlərinin yumşaldılması, az təminatlı ailələrin sosial yardım proqramına əlçatanlığının artırılması sahəsində mühüm addımlar atılıb. Elektron Hökumət Portalında sosial yardım sistemində daha asan çıxış üçün xüsusi e-bölmə yaradılıb, vətəndaşlara ümumən dövlət sosial yardımının alınması üçün fərdi elektron informasiya vasitələrindən (kompüterlərdən, mobil telefonlardan və s.) istifadə etməklə elektron formada müraciət etmək imkanı təmin edilib. Eləcə də, ümumən dövlət sosial yardımını üçün müraciət etmiş şəxslər və onların ailə üzvləri üzrə tələb olunan arayış və məlumatların əldə olunması məqsədilə ƏƏSMN “Elektron hökumət” portalı vasitəsilə müvafiq dövlət qurumlarının informasiya resurslarına çıxışı təmin edilib. Eyni zamanda, ümumən dövlət sosial yardımını üçün edilən müraciətə baxılması üçün müvafiq məlumatların “Elektron Hökumət” portalı üzərindən aidiyyəti dövlət qurumlarının informasiya resurslarından real vaxt rejimində əldə edilməsi mümkündür. Bütün bunlar məmur təminatı olmadan yardımların birbaşa elektron sənəd dövriyyəsi əsasında təminatına yönəlib. Hazırda sosial yardım sisteminin təkmilləşdirilməsi işləri davam etdirilir və bu sahədə əlçatanlığın daha da yüksəldilməsi üçün yeni alətlərin tətbiqi nəzərdə tutulur.

Ümumən yardımın əsas fəlsəfəsinin əsasən uşaqların sosial müdafiəsinə yönəldiyini nəzərə alsaq, bu sahədə artımlar birbaşa uşaqların sosial rifahını da yaxşılaşdıracaq. Qeyd edək ki, “Ümumən dövlət sosial yardım haqqında” Qanun əsasında uşaqların aylıq sosial maddi dəstəklə təmin edilməsində ümumən sosial yardım ilk yerdə dayanır. 12 ildən artıqdır ki, həyata keçirilən bu sosial yardım strategiyasının əsas fəlsəfəsi məhz uşaqların sosial rifahını nəzərdə tutur

Ümumən yardımın əsas fəlsəfəsinin əsasən uşaqların sosial müdafiəsinə yönəldiyini nəzərə alsaq, bu sahədə artımlar birbaşa uşaqların sosial rifahını da yaxşılaşdıracaq. Qeyd edək ki, “Ümumən dövlət sosial yardım haqqında” Qanun əsasında uşaqların aylıq sosial maddi dəstəklə təmin edilməsində ümumən sosial yardım ilk yerdə dayanır. 12 ildən artıqdır ki, həyata keçirilən bu sosial yardım strategiyasının əsas fəlsəfəsi məhz uşaqların sosial rifahını nəzərdə tutur

Uşaqların sosial müdafiəsi üçün...

rılən bu sosial yardım strategiyasının əsas fəlsəfəsi məhz uşaqların sosial rifahını nəzərdə tutur. Hazırda ölkəmizdə 65 mindən artıq ailəyə ümumən sosial yardım ödənilir, bu, təxminən, 280 min insan deməkdir. Ümumən dövlət sosial yardım alan ailələrin üzvlərinin təxminən 60 faizi uşaqlardır, yəni yardımla əhatə edilən insanların ən azı 140 min nəfəri uşaqlardır. Bu o deməkdir ki, bir ailəyə hazırda ödənilən 487 manat ümumən yardımın yarısından çoxu uşaqların payına düşdü-yündən bir uşağa hesablanmış orta sosial yardım məbləği təxminən 120-125 manat təşkil edir.

2025-ci ildə ümumən sosial yardımın məbləğinin təxminən 10 faiz artaraq 580 manata çatacağı gözlənilir.

Elbrus CƏFƏRLİ

Fransız deputat Natalinin növbəti qərəzi...

Fransa Azərbaycan qarşı qərəzli mövqeyini davam etdirir. Rəsmi Paris Ermənistanın maraqlarına xidmət edərək öl-

İcma onun fikirlərini qınayıb

kəmiz haqqında böhtan kampaniyası aparır. Fransanın dövlət başçısından, XİN rəhbərindən bu ölkənin

səfiri Olivye Dekotiniyə qədər Ermənistanın “vəkil” funksiyasını yerinə yetirməkdədirlər. Digər tərəfdən, Fransanın bir sıra kütləvi informasiya vasitələri də rəsmi Parisin qərəzli mövqeyini ifadə edir. Buna nümunə olaraq bu yaxınlarda ARTE kanalında “Azərbaycanlılar və türklər iki qardaş xalqlardır və

eyni vəhşilikləri törətməyə qadirdirlər” kimi Azərbaycana qarşı böhtan və iftiralarla dolu sənədli film yayımlanmasını göstərmək olar.

Fransanın mövqeyi sülh üçün təhdiddir

yeni müharibə təhlükəsi yaradır. Bütün bunların fonunda Fransa KİV-lərinin də Azərbaycana qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirməsi onların eyni şəkildə idarə olunduğunu göstərir.

Natali Luazonun erməni sevgisi

Eyni zamanda, Fransa parlamenti də Azərbaycana qarşı qərəzi ilə xüsusi fərqənlir. Ölkəmizin ərazi bütövlüyü və suverenliyini bərpa etməsindən sonra bu ölkənin parlamentinin hər iki palatasında qəbul edilmiş sənədlər bunun göstəricisidir. Belə ki, həmin sənədlərdə Azərbaycan əsassız olaraq ittiham edilir, Ermənistan və Qarabağda mövcud olmuş erməni separatçılarına açıq dəstək verilir. Bütün bunların beynəlxalq hüquq normalarına zidd olmasına baxmayaraq, Fransa parlamenti ölkəmizə qarşı qərəzindən əl çəkmək istəmir. Bu prosedür parlamentin ayrı-ayrı üzvləri də “fəal” rol oynayırlar.

Bugünlərdə isə Avropa Parlamentinin Fransadan olan deputatı, Azərbaycana qarşı ənənəvi olaraq qərəzli münasibət sərgiləyən Natali Luazo Ermənistanın “Armenpress” mətbuat orqanına verdiyi müsahibəsində sülh prosesini pozmağa xidmət edən fikirlər səsləndirib. Müsahibəsində bir tərəfdən guya Ermənistanın suverenliyinin qeydində qaldığını göstərməyə çalışan fransız siyasətçisi, digər tərəfdən suveren ölkə adlandırdığı Er-

mənistanla Azərbaycanla danışıqlarda hansı mövqedə çıxış etməli olduğuna dair ağıl öyrədir. Məsələ ilə bağlı Qərbi Azərbaycan İcması bəyanat verib. Bəyanatda bildirilib ki, N. Luazo Ermənistanı Qərbi azərbaycanlıların qayıdış hüququ və regional kommunikasiyaların açılması məsələsini müzakirə etməyə çağıraraq əsl niyyətinin iki ölkə arasında davamlı sülhün bərqərar olmasının qarşısını almaq olduğunu açıq şəkildə nümayiş etdirir: “N.Luazo, Xocalı soyqırımını daxil olmaqla çoxsaylı müharibə cinayətləri və insanlıq əleyhinə cinayətləri törətməkdə şübhəli bilinən şəxslərin azad edilməsi kimi əsassız tələb irəli sürməklə hüquqazidd yanaşmasını bir daha ortaya qoyur. Bütün bunlar Natali Luazonun irqi əsasda ayrı-seçkili yanaşmasını və sülhə qarşı olmasını bir daha sübut edir. Bu həmçinin, ona Avropa Parlamentinin Cənubi Qafqaz ölkələri üzrə əlaqələr heyətinin rəhbər müavini rolunun həvalə edilməsinin nə qədər yanlış olduğunu göstərir”.

Qərbi Azərbaycan İcması, Natali Luazonun azərbaycanlıların qayıdış hüququna zidd və sülhə qarşı fikirlərini qınayıb.

aşkara çıxarmış oldu.

Göründüyü kimi, Fransa Cənubi Qafqazla bağlı məkrli planlar həyata keçirməyə çalışır. Rəsmi Parisin qərəzli mövqeyi Cənubi Qafqaz regionunda vəziyyətin gərginləşməsinə xidmət edir, sülh gündəliyinin həyata keçirilməsinə, iki ölkə arasında münasibətlərin normalaşmasına zərər vurur.

Qərbi Azərbaycan mövzusunə gəlincə, rəsmi Paris azərbaycanlıların doğma yurdlarına qayıdışını regiondakı maraqlarına “təhlükə” kimi görür. Amma Fransanın nə istəməsindən asılı olmayaraq, Qərbi azərbaycanlıların tarixi yurdlarına qayıdışı onların fundamental hüququdur. Artıq beynəlxalq ictimaiyyət də zaman keçdikcə Qərbi azərbaycanlıların qayıdışı haqqında daha geniş məlumatlandırılır. Bu məqsədlə beynəlxalq konfranslar keçirilir, xarici mediada müxtəlif məqalələr dərc olunur.

Ümumiyyətlə, Fransanın indiki mövqeyi Cənubi Qafqazda sülhə və təhlükəsizliyə böyük təhdiddir. Ermənilərin maraqları naminə bu ölkə beynəlxalq hüquqa hörmətsizlik edir, bəşəri dəyərləri ayaqlar altına atır. Bu, o deməkdir ki, Fransa hökuməti və parlamenti, bu ölkənin ayrı-ayrı siyasi dairələri uzun illərdə açıq irqçi, azərbaycanofob, türkofob və islamofob fəaliyyət nümayiş etdirirlər. Bu yanaşma artıq Fransanın dövlət siyasəti səviyyəsinə çatıb. Eyni zamanda, Fransa parlamentinin qərarları beynəlxalq hüququn normalarına və prinsiplərinə zidd olmaqla, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə qarşı qərəzli və ədalətsiz addımdır. Fransa parlamenti hələ 2020-ci ilin noyabrında - Azərbaycanın Vətən müharibəsində qazandığı tarixi zəfərdən qısa müddət sonra o vaxt Qarabağdakı separatçı rejimin tanınmasının zərurəti haqqında qətnamə qəbul etmişdi. Eləcə də ordu-muz Qarabağda erməni separatizminin kökünü kəsərək suverenliyimizi tam bərpa etdikdən sonra rəsmi Paris ölkəmizə qarşı qərəzini daha da artırıb. Fransanın Ermənistanı silahlandırması isə Cənubi Qafqazda

Yeri gəlmişkən, Qərbi Azərbaycan haqqıqlarından və azərbaycanlıların indiki Ermənistan ərazisindəki ata-baba yurdlarına geri qayıdış hüququndan bəhs edən “Geri qayıdış hüququ: Bizim ədalət və barışq

“N.Luazo, Xocalı soyqırımını daxil olmaqla çoxsaylı müharibə cinayətləri və insanlıq əleyhinə cinayətləri törətməkdə şübhəli bilinən şəxslərin azad edilməsi kimi əsassız tələb irəli sürməklə hüquqa zidd yanaşmasını bir daha ortaya qoyur. Bütün bunlar Natali Luazonun irqi əsasda ayrı-seçkili yanaşmasını və sülhə qarşı olmasını bir daha sübut edir. Bu həmçinin, ona Avropa Parlamentinin Cənubi Qafqaz ölkələri üzrə əlaqələr heyətinin rəhbər müavini rolunun həvalə edilməsinin nə qədər yanlış olduğunu göstərir”

Qərbi Azərbaycan mövzusu xarici mediada işıqlandırılır

çağırışımız” adlı məqalə Londonda yayımlanan “The Europa today” nəşrində və 8 dildə fəaliyyət göstərən “Gulf observer” media resursunda dərc olunub. Qərbi Azərbaycan İcmasının İctimaiyyətə əlaqələr və Qərbi Azərbaycan Televiziyası şöbəsinin müdiri-sözcüsü Ülviyyə Zülfiqarın müəllifi olduğu məqalədə ötən əsr ərzində baş vermiş sonuncu - 1987-1991-ci illər deporta-

siyasında 300 min azərbaycanlının öz evlərindən zorla çıxarıldığı bildirilir. Qeyd olunur ki, Qərbi azərbaycanlıların bir araya gəldiyi İcma özünün Qayıdış Konsepsiyasını qəbul edib və bu gün onlar öz evlərinə sülh yolu ilə, təhlükəsiz və ləyaqətli şəkildə qayıtmaq uğrunda

hüquqi mübarizəni davam etdirirlər. Məqalədə İcmanın qarşı tərəfə dialoq çağırış etməsinə, soydaşlarımızın hüquqlarının bərpasının regionda daha dayanıqlı və uzunmüddətli barışığa nail olunmasında roluna toxunulub.

Nardar BAYRAMLI

Rəsmi Parisin gerçək niyyəti nədir?

30 il ərzində Ermənistanın və işğal olunmuş ərazilərimizdən qovulan soydaşlarımızın taleyinə biganə qalan Fransa indi əsassız olaraq Qarabağda az sayda erməninin “etnik təmizlənməyə” məruz qalması barədə dezinformasiya yayır. Rəsmi İrəvanın da Qarabağın Azərbaycan ərazisi olduğunu etiraf etdiyi halda, Paris mütəmadi olaraq bölgədən könüllü çıxan erməni sakinlərin geri qayıtmaları üçün canfəşanlıq edir. Eləcə də Fransa Avropa İttifaqının Müsahidə Missiyası adı altında öz casuslarını Ermənistanla Azərbaycan arasındakı şərti şərhəddə yerləşdirir.

Yeri gəlmişkən, Fransanın rəsmi şəxsləri, hökumət üzvləri, parlamentariləri və Ermənistandakı səfiri dəfələrlə Azərbaycanla sərhədə gəlib, hansısa “təftiş” aparmağa çalışıb. Bu zaman onları Avropa İttifaqının Ermənistandakı müşahidəçilərin missiyasının üzvləri ilə “müəyyən” edib. Bir müddət öncə isə missiyanın avtomobil karvanında Aİ-nin bayrağı ilə yanaşı, Fransa bayrağının da olması rəsmi Parisin gerçək niyyətini

Azərbaycan beynəlxalq miqyasda...

Ölkəmizin siyasi, iqtisadi, hərbi və digər sahələrdə uğurlara imza ataraq global miqyasda nüfuzlu bir dövlətə çevrilməsinin şahidi oluruq. Ölkə başçısı tərəfindən mükəmməl şəkildə davam etdirilən daxili və

xarici siyasət kursu dövlətimizin dinamik və hərtərəfli inkişaf yolunda inamla irəliləməsinə zəmin yaradıb. Azərbaycanı nəhəng qələbəyə aparan güclü və sarsılmaz dövlətçilik konsepsiyası dövlət-xalq birliyi nəticəsində dayanıqlı inkişaf modeli-

Ölkəmiz etibarlı və güclü tərəfdaşdır!

nin təşəkkül tapmasına imkan yaradıb. Mehriban Prezidentin mükəmməl dövlət idarəçiliyi dövlətimizin beynəlxalq miqyasda etibarlı və güclü

tərəfdaş kimi qəbul olunmasına şəhidlik edirik. Qlobal miqyasda nüfuzlu və pragmatik siyasətçi olan dövlət baş-

çımız regionda və dünyada baş verən prosesləri düzgün və uzaqgörənliklə qiymətləndirərək bölgədə yeni reallıqlar yaratmağa nail olub. Prezident müasir dövrün yeni lideri, müdrik dövlət xadimi, mahir diplomat, qətiyyətli siyasətçi kimi globallaşan dünyamızda mürəkkəb geosiyasi mübarizə şəraitində ölkəmizin qarşısında duran strateji hədəflərə çatmaq üçün heyvətəməz əməkərlilik, sarsılmaz iradə nümayiş etdirir.

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Məqalə “Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi”nin maliyyə dəstəyi ilə “Azərbaycan Respublikasının dünya birliyinə integrasiyası, region ölkələri və digər dövlətlərlə, beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsi” istiqaməti üzrə hazırlanmışdır

Mövzunu “Yeni Azərbaycan”a dəyərləndirən Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlararası əlaqələr komitəsinin üzvü Pərvanə Vəliyeva bildirib ki, Azərbaycan reallaşdırdığı sistemli islahatlar nəticəsində hazırda regional və global layihələrdə

Milli maraqlara əsaslanan səmərəli əməkdaşlıq

aparıcı rol oynayır: “Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarla və dövlətlərlə milli maraqlara əsaslanan səmərəli əməkdaşlıq quran ölkəmiz BMT-dən sonra dünyada ikinci beynəlxalq platforma olan Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi dövründə global Cənubla global Şimal arasında etibarlı körpü rolunda çıxış edərək, inkişaf etməkdə olan və zəif inkişaf edən dövlətlərin dünya miqyasında səsinin eşidilməsində əhəmiyyətli rol oynayır. COVID-19 pandemiyası dövründə dövlətimiz Qoşulmama Hərəkatının sədri qismində pandemiyanın təsirinin azaldılması üçün həm ölkə daxilində, həm də beynəlxalq səviyyədə bir sıra vacib təşəbbüslərlə çıxış etdi. İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində pandemiya qarşı birgə mübarizə təşviq edildi və 2020-ci ilin dekabrında BMT Baş Assambleyasının xüsusi sessiyasında dünya liderləri bir araya gətirildi. Nəticədə pandemiya qarşı global həmrəylik gücləndi”.

Ölkəmiz mədəniyyətlərəarası dialoqda fəal rol oynayır

Deputat vurğulayıb ki, Azərbaycan hazırda türk dövlətləri ilə uğurlu əməkdaşlığı davam etdirir: “Azərbaycan, həmçinin təxminən 60 ölkəni birləşdirən İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı-

lizasiyalar Aliyası ilə birlikdə iki ildən bir Bakıda Mədəniyyətlərəarası Forum təşkil edilir və multikulturalizm dövlət siyasətimizə, həyat tərzimizə çevrilir.

nın fəal üzvüdür. Avropa İttifaqının 10 üzvü ilə Azərbaycan sazişlər imzalayıb və Strateji tərəfdaşlıq haqqında bəyannamələr qəbul edib. Ölkəmiz çoxtərəfliyin tərəfdarı olmaqla, eyni zamanda, mədəniyyətlərəarası dialoqda fəal rol oynamaqdadır. BMT-nin Sivi-

P.Vəliyeva xatırladıb ki, Yer kürəsində iqlim dəyişikliyinə əsas çağırışlardan birinə çevrilmiş bir dövrdə ölkəmizin milli prioritetləri sırasında yaşıl gündəliyin yer alması və Azərbaycanın BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəf-

lər Konfransının 29-cu sessiyasına uğurla ev sahibliyi etməsi dövlətimizin global problemlərin həllində mühüm aktorlardan birinə çevrildiyini bir daha nümayiş etdirdi: “Beynəlxalq miqyasda ən mötəbər tədbirlərdən biri olan COP29-un Azərbaycanda keçirilməsi, eyni zamanda, tədbirdə 196 ölkəni təmsil edən 72 mindən çox iştirakçının qeydiyyatdan keçməsi, 80 prezident, vitse-prezident və Baş nazirlərin sammitdə iştirak etməsi müdrik Liderimizin rəhbərliyi ilə ölkəmizin beynəlxalq müstəvidəki növbəti böyük siyasi qələbəsi, nəhəng diplomatik uğuru oldu. Sessiyanın yekununda qəbul edilən qərarlar - Bakı Maliyyə Məqsədi, Paris Sazişinin 6-cı maddəsinin tam şəkildə işlək vəziyyətə gətirilməsi, İtaliya və Zərəs Fondunun institutlaşdırılmasının yekunlaşması, Bakı Adaptasiya Yol Xəritəsinin yaddırılması mühüm amil idi. Digər vacib nəticələr başçılıq gələcəyi üçün müstəsna əhəmiyyət daşımaqla bərabər, Azərbaycanın liderlik qabiliyyətini və beynəlxalq nüfuzunu, bu kimi nəhəng tədbirlərin keçirilməsində yüksək təşkilatçılıq qabiliyyətini bir daha nümayiş etdirdi”.

Yeganə BAYRAMOVA

Türk dövlətlərinin 2024-cü il uğurları

TDT ölkələri iqtisadi-sosial hədəflərə çatmaq üçün tarixi sənədlər imzalayıb

Türk Dövlətləri Təşkilatına (TDT) üzv ölkələr Türk Ticarət və Sənaye Palataları Birliyinin imkanla-

rından istifadə etməklə ixracı və qarşılıqlı investisiyaları artırmağı planlaşdırır. Azərbaycanda ixracın və İn-

vestisiyaların Təşviqi Agentliyinin (AZPROMO) icraçı direktoru Yusif Abdullayev Bakıda keçirilən Birliyin

Baş Assambleyasında bildirib ki, yeni platforma vasitəsilə qarşılıqlı investisiyaların təşviqi hədəf seçilib. Eyni

zamanda, tərəflər arasında iqtisadi dövriyyələrin artırılması nəzərdə tutulur.

Şuşada bəyan edilən niyyət...

2024-cü il TDT ölkələri üçün kifayət qədər uğurlu il kimi yadda qalmaqdadır. Cari il ərzində təşkilatın iqtisadi-sosial hədəflərinə uyğun olaraq bir çox istiqamətlər üzrə tədbir və konfranslar, iş adamları və dövlətin iqtisadi strukturları arasında işgüzar görüşlər keçirilib, mühüm sənədlər imzalanıb.

2024-cü il iyulun 6-da Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) Dövlət başçılarının qeyri-rəsmi Zirvə görüşünün yekununda imzalanan Qarabağ Bəyannaməsi qardaş ölkələr arasında iqtisadiyyatın bütün sahələri üzrə yeni baxışları əks etdirir.

Bəyannamədə iqtisadi, ticari, tranzit, nəqliyyat, “yaşıl enerji”, bank, maliyyə, sığorta, rəqəmsal quruculuq, aqrar-sənaye və digər layihələrin həyata keçirilməsi üçün niyyətlər ifadə olunub. Ötən dövr ərzində həmin sazişdən irəli gələn tədbirləri icra etmək üçün xüsusi plan hazırlanıb.

Türk Dövlətləri Təşkilatına üzv ölkələr iqtisadi-ticari dinamikaları artırmaq, investisiyaları təşviq etmək məqsədilə bir neçə ay əvvəl sadələş-

dirilmiş gömrük dəhlizinin yaradılması ilə bağlı Saziş imzalayıb. Sənədə əsasən, türk dövlətlərinin apardığı ticarət əməliyyatları zamanı gömrük prosedurları asanlaşacaq və daşıma-logistika rejimi yumşaldılacaq. Eləcə də qarşılıqlı ticarətin elektronlaşdırılması üzrə rəqəmsal məlumat mübadiləsi həyata keçiriləcək. Nəticədə yeni gömrük qaydaları sərhəddə keçmə prosedurlarını asanlaşdırmaqla, vaxt və müddətləri qısaldacaq, türk dünyası arasında ticarətin optimallaşması baş verəcək.

TDT-nin DEPA sazişi

Həmçinin, noyabrın sonlarında Türkiyə, Türkmənistan, Azərbaycan, Özbəkistan, Qazaxıstan arasında Gömrük Əməkdaşlığı üzrə Birgə Məşvərət Komissiyası yaradılıb ki, bu təsisatın məqsədi azad ticarətin təşviqini təmin etməkdir. Eləcə də, ölkələr arasında rəqəmsal azad ticarət rejiminin təmin olunması məqsədilə Kompüterləşdirilmiş Tranzit Sistemi (DEPA) təcrübəsi tətbiq ediləcək. Bununla bağlı tərəflər cari ilin iyun ayında anlaşma əldə edib. DEPA razılaşması qardaş ölkələr arasında qarşılıqlı ticarətin və xarici investisiyaların həcmində artırılması,

birgə iqtisadi layihələrin icrasında təşəbbüskarlığın daha da güclənməsi, eləcə də biznes qurumları arasında işgüzar münasibətlərin genişlənməsi üçün hüquqi əsaslar yaradır.

Ən mühüm sazişlərdən biri cari ildə Türk İnvestisiya Fondunun yaradılması ilə bağlı olub və qısa dövr ərzində fondun fəaliyyəti təmin edilib. Noyabr ayından fəaliyyətə başlayan İnvestisiya Fondu ilkin 500 milyon dollar nizamnamə kapitalı ilə ölkələrdə iqtisadi-maliyyə-sərmayə planlarını həyata keçirmək funksiyasını üzərinə götürüb. Fondun məqsədi regiondaxili ticarəti genişləndirmək və iqtisadi fəaliyyətləri dəstəkləmək vasitəsilə TDT dövlətlərinin iqtisadi inkişafına töhfə verməkdir.

TDT-nin əsas niyyətlərindən biri olan Mərkəzi Banklar Şurasının yaradılması da cari il ərzində baş tutub. Şuranın strateji fəaliyyət istiqamətləri olduqca genişdir və sərmayələrin təşviqi üçün bütün maliyyə, investisiya, kapital fondları ilə birgə əlaqələndirici missiyanı yerinə yetirmək niyyətindədir. Belə ki, türk dövlətləri ərazisində investisiya qoyulan layihələrdə aparıcı sənaye tərəfdaşlığının qurulması, bank kapitallarında payların və səhm paketlərinin, həmçinin həmin subyektlərin istiqrazlarını və digər qiymətli kağızların ödənilməsi, kreditlərin ayrılması və qiymətli kağızların buraxılışı kimi alətlərlə çıxış imkanları yaradılmış olur ki, bu da vahid maliyyə institutu funksiyasının formalaşdırılması deməkdir.

Türk dövlətləri cari il ərzində “Made in Turan” brendini yaratmağa nail olub. “Made in Turan” layihəsi türk dünyasının iqtisadi, mədəni və texnologiyalı potensialını dünyaya daha geniş rəqəmsal tanıtmaq məqsədi ilə yaradılıb. Milli brend konsepsiyasının başlıca hədəf və məqsədi türk

Mərkəzi Banklar Şurasının yaradılması

dünyasının iqtisadi birliyini daha da möhkəmləndirmək və milli şirkətlərin “Made in Turan” adı altında dünyaya çıxışına motivasiyalar verməkdir. Konsepsiyaya uyğun olaraq, türk dövlətlərinin sahibkarlar üçün biznes təlimlərinin təşkili, investorlarla startaplar arasında əlaqələrin koordinasiyası, beynəlxalq tədbirlərdə birgə ixrac brendi altında iştirak etmək və tərəfdaş ölkələrlə əməkdaşlığın yeni yollarını müəyyən etmək, ixrac üzrə biznes modellərinin yaradılmasına dəstək göstərmək və digər prioritetlər müəyyənənib. Türk dövlətləri birgə ticarət nişanı təsis etməklə iqtisadi layihələrin həyata keçirilməsi, qarşılıqlı investisiyaların cəlbə, müasir birgə istehsal və emal alyansının qurulması və ixrac coğrafiyalarının genişlənməsi sahəsində böyük imkanlar əldə etməyi düşünür.

Bütün bu təşəbbüslər TDT-nin ümumi iqtisadi potensialının artmasına mühüm rol oynayıb. 2024-cü ilin birinci yarısında Türk Dövlətləri Təşkilatına üzv ölkələrin toplam iqtisadiyyatında yaranan əlavə dəyərin həcmi 900,4 milyard dollar təşkil edib. Bu, ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə təxminən 6 faiz çoxdur. Müqayisə isə xatırladaq ki, hesabat dövründə global iqtisadi artım 3,1 faiz olub. Bu, o deməkdir ki, türk dövlətlərinin iqtisadi artım templəri dünya üzrə artım dinamikasını 2 dəfə üstələyib. İlin sonunda türk dövlətlərin ümumi daxili məhsulu (ÜDM) təxminən 2 trilyon dollar proqnozlaşdırılır ki, bu da global ÜDM-in 2 faizi deməkdir. Qeyd edilən dövr ərzində ölkələr arasında mal və əmtəələrin mübadiləsində də artımlar baş verib.

Hazırda TDT dövlətlərin apardığı qarşılıqlı xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi təxminən 45-48 milyard dollar təşkil edir. Bu, onların ümumi ticarət dövriyyəsinin 4 faizi deməkdir. Ancaq

potensial bundan ən azı 10 dəfə böyükdür. Ona görə də türk dövlətləri öz iqtisadi güc və potensiallarını vahid zəncirdə birləşdirməklə regionda və dünyada global ticarətin və iqtisadiyyatın inkişafında rolunu artırmaq niyyətindədir. Mövcud axıcı nəqliyyat infrastrukturalarının

TDT-nin iqtisadi potensialı global ÜDM-in artımını 2 dəfə üstələyib

daha da müasirləşdirilməsi və beynəlxalq trans - regional dəhlizlərə integrasiyaların genişləndirilməsi bu hədəflərin reallaşmasına imkan verməklə, TDT-nin global ticari coğrafiyalarda üstün mövqeyini möhkəmləndirəcək.

Dövlət başçılarının 11-ci Zirvə görüşü

Noyabrın 6-da Qırğızıstanın paytaxtı Bişkekə keçirilən Türk Dövlətləri Təşkilatı (TDT) Dövlət Başçılarının 11-ci Zirvə görüşü və imzalanan sənədlər isə mühüm və yaddaqalan hadisə kimi xatırlanmaqdadır. Bu tədbir Türk dünyasının gücünün, nüfuz və qarşılıqlı əlaqənin geosiyasi obrazını dünyaya nümayiş etdirdi. Türk Dövlətləri Təşkilatının yeni güc mərkəzi kimi qarşıda daha strateji hədəfləri vardır. Burada ilk növbədə, Uzaq Asiyadan - Çindən Avropaya uzanan XXI əsrin ən nəhəng tranziti olan “Bir kəmə, bir yol” layihəsinin Orta Dəhliz üzərində yerləşən ölkələri bir ittifaqda cəmləndirmək hədəfi daha global strateji xəttidir. Zəngəzur dəhlizi də artıq “Bir kəmə, bir yol” layihəsinin tərkib hissəsidir, bu baxımdan Azərbaycanın ərazilərinin işğaldan azad edilməsi TDT-nin məqsədlərinə çatmasında tari-

xi fürsət hesab edilə bilər.

TDT ölkələri hazırda 2025-ci ilin fevral ayında keçiriləcək Türk Dövlətlərinin İqtisadi Forumuna hazırlaşır. Bu tədbirdə Macarıstan, Rumıniya, Gürcüstan, Bolqarıstan, Moldova və digər ölkələrin iqtisadi heyətlərinin və biznes icmalarının da iştirakı nəzərdə tutulub. Forumda yeni iqtisadi niyyətlər və hədəflər müəyyən olunsun, ötən konfranslarda əldə edilmiş razılaşmaların hüquqi-iqtisadi çərçivəsi müəyyən olunsun, digər mühüm prioritetlərə bağlı sazişlər imzalanacaq. Eyni zamanda, regionun digər ölkələrinin də bu birliyin iqtisadi-ticari zəncirinə qoşulması üçün birgə anlaşma sənədlərinin imzalanması gözlənilir. Bu isə TDT-nin global və regional mövqeyini artırmaqla, yeni geoiqtisadi hərəkatın başlanması deməkdir.

ELBRUS CƏFƏRLİ

6-cı prezident and içəcək...

Sabah qonşu və dost Gürcüstan üçün əlamətdar bir gün olacaq. Belə ki, ölkədə yeni seçilmiş prezident Mixail Kavelaşvilinin andıçmə mərasimi keçiriləcək. M. Kavelaşvili hakim “Gürcü Arzusu - Demokratik Gürcüstan” Partiyasının namizədi olaraq Prezident seçilib.

Ölkə tarixində bir ilk

Bu il Gürcüstanın tarixində ilk dəfə yeni qayda ilə prezident seçkiləri baş tutub. Belə ki, dekabrın 14-də parlamentdə 300 nəfərdən ibarət seçki kollegiyası hakim “Gürcü Arzusu - Demokratik Gürcüstan” Partiyasının namizədi Mixail Kavelaşvilini Gürcüstanın 6-cı Prezidenti seçib.

Parlamentdə Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) açıq iclasında səsvermələrə yekun vurulub. Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri tərəfindən seçkilərin nəticələri barədə məlumat verilib. Bildirib ki, 224 seçici M.Kavelaşvilinin lehinə səs verib. Səsvermədə 225 üzv iştirak edib, bülletenlərdən 1-i etibarsız sayılıb.

Qeyd edək ki, Gürcüstanda yeni prezident seçkiləri siyasi gərginlik şəraitində baş tutub. Məlumdur ki, son bir ildə qonşu ölkədə artan iğtişaşlara, dövlət çevrilişinə cəhdə qədər genişlənən gərginlik əsasında Gürcüstan-Qərb qarşıdurması kimi dəyərləndirilir. Qərb tərəfindən rəsmi Tbilisi siyasi oriyentasiyasını dəyişməkdə, Avropa İttifaqına inteqrasiyadan yayınmaqda, Rusiyaya meyillənməkdə ittiham olunur. Gürcüstan hakimiyyəti

isə Avropa İttifaqına inteqrasiya prosesinin milli dövlətə qarşı şantaj vasitəsinə çevrildiyini bildirərək qəti narazılığını ortaya qoyub. Hətta Baş nazir İrakli Kobaxidze ölkəsinin 2028-ci ilədək Avropa İttifaqına inteqrasiya prosesini dayandırdığını bəyan edib.

ABŞ, Fransa kimi ölkələr başda olmaqla kollektiv Qərb rəsmi Tbilisinin milli maraqları önə çəkmesini qəbul etməyərək ölkədə yeni “rəngli inqilab” ssenarisini həyata keçirmək istəyir. Açıq şəkildə bildirilir ki, parlament və prezident seçkiləri, indi isə yeni dövlət başçısının andıçmə mərasimi ərəfəsində Tbilisi küçələrində müşahidə edilən iğtişaşların arxasında Soros fondu və onun milli uzantıları dayanır. Ayrı-ayrı Qərb dairələrindən maliyyə asılılığına malik olan vətəndaş cəmiyyəti təsisatları və müxalifət partiyaları mütəmadi olaraq Vaşinqtondan, Brüsseldən və Parisdən yeni direktivlər alırlar və buna uyğun davranışlar sərgiləyirlər.

rinin keçirilməsini tələb edir. Vəzifə səlahiyyətinin bitməsinə cəmi bir gün qalmasına gəldikdə isə,

Hadisələrin indiki gedişi ilə, əgər belə demək mümkündürsə, bütü yollar Zurabişvilini həbsə aparır. ATƏT/DTİHB müşahidə missiyasının yekun hesabatı hakim komandanın

və hökumətin razılığını almadan xaricə səfərlərə gedib. Bununla bağlı məhkəmə müvafiq qərar qəbul edib.

Zurabişvili üçün daha bir təhlükəli məqam ondan ibarət-

Yollar həbsə aparır...

mövqeyini gücləndirib. İndiyədək müxalifət partiyaları, Avropa dairələri müccərəd seçki saxtakarlıqlarından danışdırlarsa, ATƏT/DTİHB belə mübahisələrə son qoyub. Baş verənlər fonunda Baş nazir İ.Kobaxidze deyib ki, əgər prezident buna baxmayaraq, başqa səbəbə görə yeni parlament seçkiləri təyin etmək qərarına gəlsə, o, buna görə cinayət məsuliyyətinə cəlb olunacaq.

Zurabişvilinin həbs olunma ehtimallarını gücləndirən başqa səbəblər də var. O, bir neçə dəfə ölkə qanunvericiliyini pozub

dir ki, artıq ölkədə prezident vəzifədən gedəndən sonra ona verilən birlik təhlükəsizlik zəmanəti yoxdur. Bir qədər bundan əvvəl qanunvericiliyə edilən müvafiq dəyişikliyə əsasən, sabiq prezidentə və digər yüksək səviyyəli rəsmilərə verilən imtiyazlar məhdudlaşdırılıb. Bu isə o anlama gəlir ki, müvafiq qurumlar zəruri sayarlarsa, Zurabişvili elə dekabrın 29-da Prezident Sarayından birbaşa dəniz barmalıqlar arxasına aparıla bilər.

Mübariz FEYİZLİ

“Erməni arzularının” fəalları...

Azərbaycana düşmən kəsilən düşməndən betərlər

2024-cü il sona yaxınlaşır. Ölkədə hər bir vətəndaş arxada qoyduğumuz ilin yekunları ilə bağlı ən azından özü qarşısında bir hesabat verir - mən, bu il ərzində nələri etdim, nələri etmədim və ya nələri edə bilərdim... Təbii ki, hər bir insan həm də yaşadığı dövlətin qarşısındakı vətəndaş məsuliyyəti nöqtəyi-nəzərdən bir hesabat vermək kimi borcluluq hiss edir.

Bəzi “erməni arzularının” ifadəçisi sayılanların hesabatları isə əvvəlcədən bəllidir. Sevinc Osmanqızı, Əli Kərimli, Arif Məmmədov, Gültəkin Hacıbəyli kimilərinin hesabatı yalnız və yalnız erməni maraqlarına, erməni mənafeyinə istiqamətlənib.

Məsələn, Əli Kərimli il ərzində siyasi bitkinliyini gizlətmək üçün müxtəlif maneələrə əl atdı - ilin əvvəlində erməni tezisləri əsasında ölkədə baş tutan mühüm siyasi hadisələrə qarşı düşmən münasibəti sərgilədi. AŞPA-nın məlum qərəzli mövqeyinə “amin” demək üçün öldən-ayaqdan gedən Kərimli onların boş-boş söz yığınınə çevrilən “qətnamələrindən” “kərəm umdu”. Azərbaycanın Fransaya qarşı apardığı haqlı mübarizədə Makronu dəstəklədi, Paşinyanı bağrına basdı, erməni iddialarına haqq qazandırdı. Nə gözləyəsən - müharibə dövründə Azərbaycan dövlətinin erməni əsgərlərinin ölüm sayını qəsdən “şışirtdiyini” iddia edən, zəfərimizi “yarımçıq” adlandıran, torpaqlarımızın azad edilməsini ciddi-cəhdlə təkid etməyə çalışan birisindən başqa heç nə gözləmək olmaz. Ermənipərəst Ben Kardenə “qoşularaq” hərbi cinayətkarlara “azadlıq” istəyən Kərimli xalqın təyyarə faciəsini siyasi alver predmetinə çevirmək üçün fürsət güdənlərdəndir. Hər kəs hüzn içində olanda Kərimli erməni arzularını fəş etməklə məşğul idi. Hətta erməni Paşinyan belə Əli Kərimlidən daha ləyaqətli davranış sərgilədi - Azərbaycanla başsağlığı verdi. Kərimli isə faciə üzərindən tələm-tələsik təmas oynamağa başladı ki, bu dəfə də oxu daşa dəydi...

Digərləri də bu işlərdə Kərimlidən geri qalmır desək, yanlışdır. Məsələn, özünün qeyri-adekvat davranışları, “fantaziyaları” ilə məşhur olan Sevinc Osmanqızının tez-tez “efirindən” qoribə “hallarının” şahidi olduq - məşhur “pişik” əhvalatından tutmuş, başqa “məziyyətlərə” qədər bütün gerçəkliklər üzə çıxıb. Xəstə təfəkkürə sahib olanlardan da başqa bir gözlənti yersiz sayırdı - “pişik” sözünü efirində təkrarlayaraq qəşş edən birisinin ideyası da, ideologiyası da fantaziyaları ilə səsləşməli idi və səsləşir də...

Osmanqızı tək deyil. Birinin “pişik” havası bir başqasının “buğa” replikası ilə “tənləşir”. Gültəkin Hacıbəyliyin olmayan “milli şura” iclasını “kolxoz mükəlləməsi” kimi qavraması da məhz bu düşüncə tərzindən qaynaqlanırdı.

Bu siyahını davam etdirmək də olar. Keçmiş səfir, indiki xain Arif Məmmədov, Fransada oturub Makronun diqtəsi ilə erməni tezisləri “püşkürən” Qənimət Zahid və onlar kimi erməni arzusunun ifadəçiləri olanları ifşa etmək çətin bir məsələ deyil - danışdıqları, dedikləri, yazdıqları hər bir söz birmənəli şəkildə bu dövlətin, bu xalqın əleyhinədir. Onlar dövlətin milli maraqlarını hər kəsə satmağa hazırdır - fərq etmir pulu Makron verir, Soros verir və ya hansısa Avropada yaşayan erməni lobbisinin üzvü olan “yan” verir.

Erməni “təbliğatının” sınıq təkərrinə çevrilən belələri il ərzində ancaq və ancaq uğurlarımıza, nailiyyətlərimizə baxıb köks ötdürdülər. Beynəlxalq arenalarda layiqli davranışımız, global tədbirlərdə ön yuxarı kürsüdə asılan bayrağımız, sözümüz və əməlimiz bu kimi erməni qazanının dibi olanlar üçün ən böyük faciədir. Xalqın pis gününə sevinib, xoş gününə təəssüflənənlər dövlətinin və millətinin düşmənləridirlər...

MƏNSUR

Beynəlxalq müşahidəçilər, o cümlədən ATƏT seçkilərin nəticələrini qəbul edir

ATƏT-in Müşahidə Missiyası 26 oktyabr parlament seçkiləri ilə bağlı yekun rəyini açıqlayıb və Avropa Parlamentinin mövqeyinə zidd olaraq, nəticələri tanıyıb. Buna görə Kobaxidze ATƏT-ə təşəkkür də edib.

Gürcüstanın xarici işlər naziri Maka Boçorişvili bununla bağlı daha detallı danışib. O vurğulayıb ki, “ATƏT/DTİHB missiyası Gürcüstanda seçkilərin geniş seçim imkanları olduğunu və partiyaların təşviqat aparmaqda azad

olduqlarını təsdiq edib. Xanım nazirin sözlərinə görə, ATƏT/DTİHB müşahidə missiyasının yekunu Gürcüstanda keçirilən parlament seçkiləri ilə bağlı bütün miffləri dağıdıb. “Seçkilərlə bağlı yaradılan və müxalifətin yeni seçki tələbinin əsaslandığı bütün miffləri darmadağın etdim, ona görə ki, artıq bu əsas yoxdur, seçkilərin nəticələri və bütövlükdə demokratik proses başqa yollarla gözdən salınır”, - deyər Boçorişvili bildirib.

Almaniya Prezidenti federal parlamentin buraxılması barədə qərarı elan edib

Almaniya Federativ Respublikasının Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer dekabrın 27-də ölkə parlamentinin - Bundeşağın buraxılması barədə qərarı elan edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Federal Prezident qərarı “Bellevue” sarayında təşkil olunan brifinqdə açıqlayıb.

Frank-Valter Ştaynmayer yeni - növbədənkonar seçkilərin 2025-ci il fevralın 23-də keçiriləcəyini bildirib. Bu tarix partiyalar arasında daha əvvəl razılaşdırılmışdı.

Bununla da dövlət başçısı dekabrın 16-da Bundeşağda keçirilmiş etimad səsverməsinin uğursuzluqla nəticələnməsindən sonra Kansler Olaf Şoltsun parlamentin buraxılması ilə bağlı mürciətinə uyğun olaraq bu qərarı qəbul edib.

Xatırladaq ki, Sosial Demokrat Partiya (SPD), Azad Demokrat Partiyası (FDP) və

Yaşıl Partiyasından ibarət koalision hökumət FDP-nin sədri və maliyyə naziri Xristian Lindnerin iqtisadi durgunluqla mübarizə, dövlət xərcləri və büdcə məsələlərinə dair fikirlər ayrılığı ilə əlaqə-

dar Kansler Olaf Şolts tərəfindən vəzifəsindən azad olunmasından sonra onun rəhbərlik etdiyi partiya koalisiyadan ayrıldığını elan etmişdi. Bundan sonra lazımı çoxluğu təmin edə bilməyən SPD-Yaşıl koalisiyasına etimad göstərilməsinə dair məsələ dekabrın 16-da Bundeşağda səsverməyə çıxarılmışdı. Şolts hökumətinə etimad göstərilməsi üçün federal parlamentdəki 733 deputatdan ən azı 367-si qərarın lehinə səs verməli idi. Lakin deputatlardan 207-si hökumətin lehinə, 394-ü əleyhinə səs vermiş, 116 deputat isə bitərəf qalmışdı. Bundan sonra Kansler Olaf Şolts parlamentin buraxılması barədə qərar qəbul etmək üçün Federal Prezident Frank-Valter Ştaynmayerə müraciət etmişdi.

Almaniya Konstitusiyasına görə, Bundeşağda hökumətə etimad göstərilmədikdə Federal Prezident parlamentin buraxılması barədə 21 gün ərzində qərar qəbul etməlidir. Bundan sonra ən gec 60 gün ərzində növbədənkonar seçkilər keçirilməlidir. Beləliklə, normal təqvimlə 2025-ci il sentyabrın 28-də keçirilməli olan parlament seçkiləri hökumət böhranından sonra SPD və Birlik partiyaları arasında daha əvvəl razılaşdırılmış tarixdə - fevralın 23-də baş tutacaq.

Cənubi Koreyada prezidentin səlahiyyətlərini kim icra edəcək?

Cənubi Koreya parlamentinin prezidentin səlahiyyətlərini icra edən Baş nazir Han Duk Su haqqında

qərarından sonra dövlət başçısının səlahiyyətlərini müvəqqəti olaraq Baş nazirin müavini, maliyyə naziri Çoy Sanq Mok icra edəcək.

AZƏRTAC xəbər verir ki, maliyyə nazirinin ofisi nazir Çoy Sanq Mokun Baş nazir və Silahlı Qüvvələrin qərargah rəisi ilə söhbətdən sonra hökumət üzvlərinə təlimatlar verəcəyini, habelə xalqa yazılı müraciət edəcəyini və Təhlükəsizlik Şurasının iclasını keçirəcəyini açıqlayıb.

Qeyd edək ki, dekabrın 27-də Cənubi Koreyanın əsas müxalif qüvvəsi olan Demokratiya Partiyasının təklifi ilə parlamentdə prezident səlahiyyətlərini müvəqqəti icra edən Baş nazir Han Duk Sunun impichmentinə səs qoyularaq qəbul edilib. Hərbi vəziyyətin elanından sonra müxalifət dekabrın 14-də parlamentdə Prezident Yun Sok Yolun impichmentinə nail olub.

“Minskə televizor olmayacaq”...

Ermənistanın baş naziri ironiya hədəfinə çevrildi

Builki MDB liderlərinin qeyri-rəsmi sammiti bəzi “özəllikləri” ilə yadda qaldı. Tədbirdən öncə Aktau yaxınlığında Qrozni-Baki reysi ilə uçuş

AZAL-a məxsus təyyarənin qəzaya uğraması nəticəsində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dərhal geri dönmək barədə tapşırıq verərək ölkəmizə

qayıtdı. Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan isə toplantıya günlər qalmış “koronavirusa yoluxduğunu” bəyan edərək Sankt-Peterburqa getmədi. Xa-

tırladaq ki, MDB dövlət başçı-
larının qeyri-rəsmi sammiti ilə
yanas, həm də Aİİ-nin sammi-
tinə də qatılmalı idi - qurumun
fəaliyyətdə olan sədri olsa da,

Ermənistan baş nazirinin təd-
birə qatılmaması digər dövlət
başçıları tərəfindən heç də xoş
qarşılanmadı.

Lukaşenko Paşinyana siyasi dərs keçdi...

Bu haqlı “narazılıq” isə Paşinyanın toplantılara distant şəkildə qatılması ilə özünü büruzə verdi. Səbəb isə belli idi - Paşinyan koronavirusa yoluxmuş “xəstəyə” oxşamırdı (bu haqda daha sonra). Bunu erməni baş nazirin “üzünə vuran” isə Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenko oldu. Lukaşenko növbəti iclasın Minskə keçiriləcəyini anons edən zaman N.Paşinyan tələm-tələsik Ermənistan nümayəndə heyətinin Belarusda keçiriləcək Avrasiya İqtisadi İttifaqının sessiyalarında da distant iştirak edəcəyini və ya iştirak etməyəcəyini bəyan etməsi bütün “suallara” cavab verdi - bu dəfə koronavirusu bəhanə edən Paşinyan görəsən, Minsk toplantısı zamanı nəyə yoluxacaq?

Lukaşenko bu tələskənliyin səbəbini soruşsa da, Paşinyan qeyri-müəyyən cavab verərək sualdan yayınadı - özünün MDB liderlərindən incikliyi aşkar şəkildə nümayiş etdirdi. Bu isə Lukaşenko ilə Paşinyan arasında qısa mübahisəyə səbəb oldu. Xatırladaq ki, Paşinyan A.Lukaşenkonun Azərbaycan haqqında yüksək fikirlərdən və Ermənistan rəhbərliyi barədə ifadələri açıqlamalarının sonra bir daha Belarusa getməyəcəyinə söz vermişdi. Bu dəfə Belarus Prezidentinin “Problem nədir? Minskə nə qədər məsafə var? Yoxsa səni mindirən yoxdur? Yaxşı, lazım gələrsə, nümayəndə heyətinizin çatdırılmasını təşkil edəcəyik”, - deyər ironiyalı şəkildə

çıxış yolunu göstərməsi Paşinyanı daha da ağır vəziyyətə saldı.

Əslində Belarus Prezidentinin Paşinyana bu iradları bir dövlət, hökumət başçısı üçün ən yumşaq şəkildə ifadə etsək, “ölümdən bətər” idi - Paşinyan özünün acizliyini, xidmət etdiyi qapıların əmrindən çıxıb bilmədiyini, sözdə müstəqil olsa da, kölə xislətinə malik olmasını bu iradlarla təsdiqləyirdi. Kameras qarşısında gözünü gizlətməsi, üzünü yana çevirməsi, zorla da olsa üzünə təbəssüm gətirməyə çalışması isə göz-

dən yayınmırdı - cavab olaraq onu bildirdi ki, bundan əvvəl də qərarı ilə bağlı açıqlama verib (bütün məmurların Belarusa səfərinə qadağanı nəzərdə tutuldu). Lukaşenkonun “bu bəyanatı nəzərə alacağına” söz verməsi isə Paşinyanı daha da pis vəziyyətə saldı. Belarus Prezidentinin son sözü isə Paşinyanın siyasi karyerasının bəlkə də ən ağır cümləsi kimi yadda qalacaq... “Minskdəki sammitdə televizor” olmayacaq”...

Qeyd etdiyimiz kimi, Paşinyanın özünün xəşi ilə Sankt - Peterburqda keçirilən sammitə qatılmaması siyasi etika baxımından ən sonuncu hərəkət idi - koronavirus bəhanəsi ilə tədbirdən yayınması isə qeyri-ciddi təsir bağışladı. Ən azından bu iddianın arxasında vizual “xəstə görüntüsü” də olmalı idi. Axı, iki ildən artıq dünyanı cənginə almış koronavirus xəstəliyinin əsas simptomları və koronaya yoluxmuş insanlarda aşkar edilən əlamətlər hər kəs üçün böllü məsələdir. Məsələn, demək olar ki, bütün koronavirus xəstələrində rast gəlinən quru öskürək, nəfəs darlığı və ya zəiflik, yorğunluq və ya ümumi

halsızlıq, titrəmə Paşinyanda müşahidə olunmurdu. Tam əksinə, erməni baş

De-mək ki, Paşinyanın

boyun qaçıraraq tədbirlərə qatılmaması başqa “mə-rəz”dən qaynaqlanır. Nəinki özünün müstəqil dövlətçilik ənənəsini formalaşdırma bilməyən, hətta xarici səfərlərə yollanmaq kimi qərarları ver-

Baş naziri ilə eyni gündə olan Ermənistan...

Paşinyanın “korona” əlamətləri...

nazir hər zamankından daha sağlam görünürdü. Bu mənada tapılan “bəhanə” yerinə oturmamışdı.

Paşinyanda hətta daha az rast gəlinən simptomlar: gözlərdə qızartı, yuxu pozğunluğundan qaynaqlanan yuxusuzluq, ağır öskürək və kronik nəfəs problemləri də müşahidə edilmirdi. Nəzərə alsaq ki, bu əlamətlər adətən 2-14 gün arasında aktiv olur, məntiqə bütü bu hallar Nikol Paşinyanda gözə görünəcək qədər müşahidə olunmalı idi...

Belarus Prezidentinin Paşinyana iradları bir dövlət, hökumət başçısı üçün ən yumşaq şəkildə ifadə etsək, “ölümdən bətər” idi - Paşinyan özünün acizliyini, xidmət etdiyi qapıların əmrindən çıxıb bilmədiyini, sözdə müstəqil olsa da, kölə xislətinə malik olmasını bu iradlarla təsdiqləyirdi

mək ixtiyarı belə əlində olmayan Paşinyan yenə də Fransa kimi destruktiv ölkələrin “yanı” olmaqdan əl çəkmədiyini göstərir. Ermənistanın hazırkı vəziyyəti ilə baş nazirin durumu da düz mütənasibdir - Ermənistanın gələcəyi sual altındadır, Paşinyanın bu gedişlə siyasi karyerası çökib altındadır...

SADIQ

“Demokrat” Bayden demokratların düşməsinə çevrilir...

ABŞ-da cari il noyabrın 5-də baş tutan prezident seçkilərində respublikaçıların namizədi Donald Tramp qalib gəlsə də,

hələ də rəsmi qaydada vəzifəsinin icrasına başlamayıb. Ölkə qanunvericiliyinə əsasən, ABŞ-ni idarə etmək səlahiyyəti gələn

il yanvarın 20-dək demokrat Cozef Baydenə qalır. Sağlam məntiqə görə, respublikaçılar vəzifələrinin başına keçməyə tə-

ləsməli, demokratlar isə, necə deyirlər, zamanı tutub saxlamağa çalışmalıdırlar. Ancaq təzadlı mənzərə ondan ibarətdir ki, de-

mokratların düşməsinə də Baydenin vəzifəsindən daha tez gətməsi arzulandır.

Baydenin gedişi səbirsizliklə gözlənilir

ABŞ mətbuatında yayılan xəbərlərə görə, Demokratlar Partiyasının nümayəndələri respublikaçı Donald Trampın dövlət başçısı postunu tutacağına sevinməsələr də, prezidentliyinin başa çatmasından məyus olan Cozef Baydenin gedişini səbirsizliklə gözləyirlər. “Hill” qəzeti bu barədə Demokratlar Partiyasının lobbicilərinə istinadla məlumat yayıb. “Demokratların heç biri Trampı prezident kimi görmək istəmir, lakin hər kəs Baydenin səlahiyyət müddətinin başa çatmasına hazırdır”, - deyən nəsrin həmsöhbətlərindən biri bildirib. Onun sözlərinə görə, Cozef Baydenin oğlu Hantəri əfv etməsi demokratlar arasında xüsusi qəzəbə səbəb olub.

Eyni zamanda, bəzi demokratlar Donald Trampın son bir ayda öz ətrafında yaratdığı ajiotajdan qısqıllanmayıb və onun qeyri-etik davranmadığını, həmçinin səkkiz il əvvəlkindən daha balanslı göründüyünü qeyd ediblər.

2017-2021-ci illərdə ABŞ Prezidenti olan Donald Tramp 2024-cü il noyabrın 5-də keçirilən prezident seçkilərində qalib gəlib. O, XIX əsrdən bəri dördillik fasilədən sonra Ağ Evə qayıdan ilk amerikalı siyasətçi olub.

Xatırladaq ki, seçki marafonu kifa-yət qədər gərgin keçib. Demokratlar marafona Baydenin namizədliyi ilə başlamasalar da, sonradan baş verənlər qoca Baydenin digər namizədlə əvəzlənməsinin zəruriliyini ortaya qoydu. Lakin Baydeni əvəzləyən vitse-prezident Kamala Harris aktiv təbliğat kampaniyası aparsa da, demokratları məğlubiyət acısı yaşamaqdan xilas edə bilmədi.

deyil. Ancaq bu, məsələnin yalnız bir tərəfidir. Demokratları Baydenlə düşmən edən səbəblər yalnız qoca prezidentin yaşı və yaxud səh-hət problemləri ilə bağlı deyil. Demokratların Baydenin gedişini sə-

Demokratların Baydenin gedişini səbirsizliklə gözləmələrini təhlil edən analitiklər diqqəti daha çox dərəcədə onun vəzifəsini tərk edəcəyi arəfədə aldığı qərarlara çəkirlər. Bildirilir ki, Bayden xələfi üçün pis miras qoymağa çalışır və bundan ötrü əlindən gələn hər şeyi edir, hətta vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etməkdən belə çəkinmir. Təbii ki, demokratlar da baş verənlərin fərqindədirlər

bir-siz-liklə gözləmələrini təhlil edən analitiklər diqqəti daha çox də-

İlk baxışda elə təəssürat yarana bilər ki, demokratların öz liderlərinə münasibətlərini dəyişmələri Baydenin son vaxtlarda situasiyaya adekvat olmayan davranışlar sərgiləməsindən qaynaqlanır. Əlbəttə, burada həqiqət payı yox

rəcədə onun vəzifəsini tərk edəcəyi arəfədə aldığı qərarlara çəkirlər. Bildirilir ki, Bayden xələfi üçün pis miras qoymağa çalışır və bundan ötrü əlindən gələn hər şeyi edir, hətta vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etməkdən belə çəkinmir. Təbii ki, demokratlar da baş verənlərin fərqindədirlər.

Beləliklə, demokratları Baydenlə düşmən edən səbəblərə diqqət çəkmək. Burada heç şübhəsiz ki, prezidentin bir qədər bundan əvvəl oğlu Hanteri əfv etməsinə xüsusi vurğulaya bilərik. ABŞ-nin yeri gəldi-gəlmədi başqa dövlətlərə demokratiya dərsi verməyə çalışdığı hər kəsə bellidir. Digər tərəfdən, ədalət hamı üçün olmalıdır, qanunlar sırası vətəndaşlara və prezident oğluna fərqli izahlarla şamil edilməməlidir. Məlumdur ki, Hanter Bayden vergidən yayınma ilə bağlı ona qarşı irəli sürülmüş 9 ittiham üzrə məhkəmədə təqsirli bilinib. ABŞ mətbuatının yazdığına görə, Baydenin oğlu əyyaş, narkoman, cinayət törətmiş şəxsdir və 2018-ci ildən onun vergidən yayınması və qanunsuz silah saxlaması ilə bağlı araşdırma aparılır. 2023-cü ilin dekabrında isə konkret ittiham irəli sürülüb və barəsində məhkəmə qərarı var. Ata Bayden isə prezident səlahiyyətlərindən sui-istifadə etməklə Ağ Evə geri qayıtmaq arəfəsində cinayətkar oğlunu bağışlayıb. Çox doğru olaraq prezidentin bu addımı demokratiyaya arxa çevrilməsi, ədalətin tapdınması anlamında qəbul olunaraq pislənir. Ölkənin hazırkı lideri Baydenin qanunları heçə sayaraq verdiyi bu qərarı hiddətlə qarşılayanlardan biri də ABŞ-nin yeni seçilmiş prezidenti Tramp olub. O, bunu sui-istifadə və hüququn aliliyinin pozulması kimi dəyərləndirib.

Baydenə ikrah hissi yaradan digər bir səbəb kimi onun gizli “Ukrayna planı” göstərilir. Obrazlı şəkildə bildirilir ki, Bayden administrasiyası tarixdə “müharibə hökuməti” kimi qalacaq. Bəli, Bayden dönəmində dünyanın müxtəlif regionlarında dağıdıcı mühari-

Demokratları incik salan səbəblər

bələr alovlanıb. Bu müharibələrdə ABŞ rəsmi olaraq iştirak etməsə də, Vaşinqtonun proseslərdə əsas rol aldığı, rəqabətdə olduğu ölkələri proksiləri vasitəsilə zəiflətməyə çalışdığı və bu məqsədlə külli miqdarda büdcə vəsaitləri yönəltdiyi hər kəsə yaxşı məlumdur. Rusiya-Ukrayna müharibəsində də Kiyevi dəstəkləyən ölkələr sırasında ABŞ xüsusi fəallığı ilə seçilir. Bir qədər bundan əvvəl Ağ Evdə prezidentlik dövrünü başa vurmağa hazırlaşan C.Baydenin Ukrayna müharibəsi ilə bağlı növbəti məxfi planı üzə çıxıb. Belə ki, o, gizli şəkildə Konqresdən Kiyev üçün əlavə 24 milyard dollar vəsait istəyib.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl də prezident Baydenin Ukrayna ilə bağlı gizli planı aşkarlanmışdı. Söhbət Ağ Evin Ukrayna münasibəti ilə bağlı strategiyasına dair Konqresə təqdim olunan məxfi hesabatından gedir. Həmin hesabatla bağlı məlumatları “Reuters” öz mənbələrinə istinadən yaymışdı. Hesabat sentyabr ayının 9-da Konqresə çatıb. “Reuters”in məlumatına görə, münasibətin başlanmasından keçən iki il yarım ərzində Konqres Ukraynaya və müttəfiq ölkələrə müxtəlif yardımlar üçün demək olar ki, 175 milyard dolların ayrılmasını təsdiqləyib.

Ağ Ev niyə məxfiliyə üstünlük verir? Analitiklər Bayden administrasiyasının ehtiyatlı davranmasının əsas səbəbini cəmiyyətin məlum məsələyə mənfi münasibət bəsləməsi ilə bağlı olduğunu bildirirlər. İnsanlar sual edirlər: Büdcə vəsaitləri nə üçün milli ehtiyac-ları qarşılanmasına deyil, xarici ölkələrə yönəldilir?

Mübariz ABDULLAYEV

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM- 0125984955, 0552004544 F.Ş.Ruhid Hüseynov - 0124349301, 0505357898
“Azərmatbuatıyımı” ASC - 0124411991, “Ziya LTD” MMC - 0124977696, 0503067744
0124404694
“Səma” MMC - 0125940252, 0503336969
“Pressinform” MMC - 0703400100, 0504560835
“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Qasid” MMC - 0124931406, 0124938343

6 aylıq abunə - 79,20 AZN
12 aylıq abunə - 158,40 AZN

5 il öncə...

Yeri gəlmişkən, bu gün ölkəmizdə “Vəkillər günü”dür. Ölkəmizdə bu günün təsis edilməsi məsələsinə toxunmazdan əvvəl ötən tarixə qısa nəzər salaq. Şərqdə qadınlara seçki hüququ vermiş ilk ölkə olan Azərbaycanda 20-ci əsrdə ciddi problemlərlə üzləşmiş hüquq müdafiəçiləri 70 il ərzində sovetlər tərəfindən sərbəst nəzarət altına alınmış və yalnız 1991-ci ildə müstəqillik bərpə edildikdən sonra onlara sərbəstlik verilmişdi.

Heydər Əliyev tərəfindən 28 dekabr 1999-cu ildə “Vəkillər və vəkiliyyət fəaliyyəti haqqında” qanun imzalanıb, Azərbaycan tarixində ilk dəfə vəkiliyyət tam müstəqil, hakimiyyətin heç bir qolundan asılı olmayan bir təsisat olmuşdu. Həmin dövrdə qəbul olunmuş yeni prosessual qanunvericiliyə əsasən, vəkiliyyət çəkişmə prinsipi çərçivəsində prosesin bərabər hüquqlu tərəfinə çevrilmişdi. Müstəqilliyin təməlini qoyan qanunun qəbulundan sonra isə ilk dəfə olaraq 3 noyabr 2004-cü ildə keçirilmiş təsis yığıncağı ilə Azərbaycan Respublikasının Vəkillər Kollegiyası təsis edilmişdi.

“Azərbaycan Respublikasında vəkiliyyətin inkişafı ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan

Allah rəhmət eləsin!

Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatı partiyanın Binəqədi rayon təşkilatının sədri Vüsar İsmayilova anası **BƏSİRƏ İSMAYILOVANIN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Hüquqlarımızı müdafiə edənlər...

Azərbaycanda Vəkillərin peşə bayramıdır

İnsan hüquqlarının qorunması demokratik inkişafın başlıca meyarlarından biri sayılır. Qanunun aliliyi, müstəqillik, demokratizm, humanizm, ədalət, aşkarlıq və konfidensiallıq prinsipləri əsasında fəaliyyət göstərən peşə sahiblərindən biri də məhz vəkiliyyətdir.

Respublikası Prezidentinin 22 fevral 2018-ci il tarixli sərəncamının preambulasında da qeyd edildiyi kimi, insan hüquq və azadlıqlarının etibarlı müdafiəsi və ədalət mühafizəçilərinin peşə bayramı xüsusi təntənə ilə qeyd edilir.

Azərbaycan post-sovet məkanında vəkiliyyət institutuna müstəqillik verən ilk dövlətlərdən biridir. Ölkəmizdə vəkiliyyət institutunun inkişafı və nüfuzunun artırılması istiqamətində bir sıra normativ-hüquqi aktlar, çoxsaylı sərəncamlar və digər sənədlər qəbul edilib. Heç bir dövlət qurumunun vəkiliyyət fəaliyyətinin işinə müdaxilə edə bilmədiyini, qanunla da bu məsələnin həllini tapdığı, o cümlədən hazırda vəkiliyyət fəaliyyətinin yeni dövrünü yaşayaraq inkişaf etdiyinin şahidi oluruq.

Vəkillərin daxil olduğu təşkilat...

Qeyd edək ki, Azərbaycan Respublikasının Vəkillər Kollegiyası

qeyri-dövlət, müstəqil, özünüidarə edən və bütün vəkiliyyətlərin daxil olduğu təşkilatdır. Vəkillər Kollegiyasının əsas vəzifəsi hər bir şəxsin hüquq və azadlıqlarının, qanunla qorunan mənafelərinin müdafiəsi

edilməsindən, onlara peşəkar, yüksək keyfiyyətli, vicdanlı hüquqi yardım göstərilməsini təmin etməkdən, vəkiliyyət peşəsinin nüfuzunu yüksəltməkdən ibarətdir.

Bütün vəkiliyyətlər peşə bayramı münasibətilə təbrik edir, ölkəmizdə hüquq və azadlıqların müdafiəsi kimi şəxsi fəaliyyətlərində uğurlar arzu edirik!

Yeganə BAYRAMOVA

Allah rəhmət eləsin!

Niftiyev Şakir Binəqədi rayon təşkilatının sədri Vüsar İsmayilova anası **BƏSİRƏ İSMAYILOVANIN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir

İdman

Azərbaycan idmançıların 2024-cü ildə qazandıqları medal sayı açıqlanıb

Azərbaycan idmançıları 2024-cü ildə Avropa və dünya çempionatlarında, kubok yarışlarında, digər rəsmi beynəlxalq turnirlərdə ümumilikdə

1718 medal qazanıblar. Gənclər və İdman Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, bu, Azərbaycanda

can idmanı tarixində yeni rekord göstərilib. Qazanılmış medalların 666-sı qızıl, 465-i gümüş, 587-si bürünc medallardır. Olimpiya idman növlərində

827, qeyri-Olimpiya növlərində 854, paralimpiya idman növlərində isə 37 medal əldə edilib. Qeyd edək ki, Gənclər və İdman

Nazirliyi tərəfindən il ərzində Azərbaycan idmançılarının 266 beynəlxalq yarışda və 103 təlim-məşq toplanışlarında iştirakı təmin edilib.

Multiidman yarışları

Fransanın paytaxtında keçirilmiş Paris-2024 Yay Olimpiya Oyunlarında 48 Azərbaycan idmançısı 15 idman növündə 17 proqram üzrə yarışıb. Azərbaycan 2 qızıl, 2 gümüş, 3 bürünc medalla 204 ölkə arasında 30-cu olmaqla yeni Olimpiya rekordumuza nail olub. Ölkəmiz Avropa ölkələri arasında 18-ci, müsəlman ölkələri arasında 3-cü yeri tutub.

Azərbaycan Milli Paralimpiya komandası Fransanın Paris şəhərində keçirilmiş XVII Yay Paralimpiya Oyunlarında 18 idmançı ilə təmsil olunub. Ölkəmiz bu Paralimpiya Oyunlarında 11 medal (4 qızıl, 2 gümüş və 5 bürünc) qazanıb.

Ölkəmiz Tataristanın paytaxtı Kazan şəhərində “BRICS Sports Games” beynəlxalq multiidman oyunları, Saxa Respublikasının Yakutsk şəhərində “Asiya uşaqları” VIII Beynəlxalq İdman Oyunları, Bəhreynə Beynəlxalq Gimnaziada İdman Oyunları, Moskvada I dünya korporativ oyunları, Qazaxıstanda V Dünya Köçəri Oyunları, Macarıstanda tələbələr arasında Avropa Universitet Oyunları və digər multiidman yarışlarında uğurla təmsil olunub.

Ölkədaxili yarışlar

Gənclər və İdman Nazirliyinin 2024-cü il üçün təşdiq etdiyi “Respublika və beynəlxalq miqyaslı bədən tərbiyəsi və idman tədbirlərinin vahid təqvim planı”na əsasən, il ərzində respublikada fəaliyyət göstərən federasiyalar ilə birlikdə 305 ölkə miqyaslı, 79 beynəlxalq yarış keçirilib.

Azərbaycanda beynəlxalq yarışlar

2024-cü il Azərbaycan daha bir nüfuzlu beynəlxalq yarışların məkanı olub. İl ərzində Bakı şəhəri çövkən üzrə dünya çempionatına, “TeamGym” üzrə Avropa çempionatına, atıcılıq üzrə Dünya Kubokuna, bədii gimnastika üzrə Avropa Kubokuna, cüdo üzrə Böyük Dəbilqə turnirinə, güləş üzrə Avropa Olimpiya Təsnifat turnirinə, şahmat üzrə “Baku Open 2024” beynəlxalq festivalına, güləş üzrə U-23 Avropa çempionatına, Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisinin və digər yarışlara ev sahibliyi edib.

Kütləvi yarışlar

Artıq ənənəyə çevrilmiş bir sıra kütləvi yarışlar da geniş əhatə dairəsi ilə fərqlənib. Bakıda Ulu Öndər Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş dövlət qurumları arasında II minifutbol turniri, Bakı kənd və qəsəbələri arasında II minifutbol turniri, “Qürurla irəli” şüarı ilə “IV Qələbə qaçışı”, “Üzgüçülük hamı üçün”, Mingəçevir şəhərində keçirilən “Kürü keçək?!” açıq suda üzmə yarışları və digər kütləvi idman yarışlarını xüsusi qeyd etmək olarkı, 2024-cü ilin “İdman paytaxtı” olan Quba şəhərində il ərzində 75 tədbir təşkil edilib. Tədbirlər 8000-dən çox iştirakçı əhatə edib. Qubada keçirilən III İdman Festivalında 14 təlim baş tutub. 8 gün davam edən festival 23 idman növü üzrə 100 idmançı (13-15 yaş), 34

Təkcə paytaxtda deyil, regionlarda, eləcə də işğaldan azad edilmiş şəhərlərdə də beynəlxalq yarışlar təşkil olunub. Xankəndi şəhərində Xankəndi - Bakı ultramarafonu, Şuşa şəhərində “Vüqar Həşimov Memorialı-2024” beynəlxalq şahmat turniri, Füzuli və Mingəçevir şəhərlərində Beynəlxalq Avarçəkmə rəqətası və digər beynəlxalq yarışlar uğurla təşkil edilib. 2024-cü ilin “İdman Paytaxtı” Qubada “Ulduz cup” beynəlxalq futbol turniri, Göygöldə cüdo üzrə kadetlər arasında Avropa Kuboku uğurla keçirilib.

məşqçini, eləcə də 1000-dən çox insanı əhatə edib. İl ərzində “Sağlam həyat” layihəsi çərçivəsində 15 region üzrə 29 tədbir keçirilib. Tədbirlər 7000-dən çox iştirakçı qoşulub. Həminin 5 Mart - Bədən Tərbiyəsi və İdman Günü münasibətilə “İdman həftəsi”ndə keçirilən 20 tədbir 3993 iştirakçı, həminin “Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili” çərçivəsində təşkil edilən 253 tədbir isə 14387 nəfər iştirakçı əhatə edib.

Bundan başqa, dövlət qurumlarının əməkdaşları arasında ümumi 19 idman növündə 29 yarış üzrə 1943 iştirakçı yarışmış. Regionlarda il ərzində ümumi 3196 tədbir, 1768 yarış və 1428 kütləvi tədbir keçirilib.

Bakıda beynəlxalq tədbirlər

İdmanda dopingə qarşı Beynəlxalq Konvensiyaya Tərəf Ölkələrin 9-cu Konfransı (COP9) Bürosunun 1-ci rəsmi görüşü də paytaxtımızda təşkil edilib. Beynəlxalq Xizək Alpini Federasiyasının 17-ci Plenary Assambleyası, COP29-la əlaqədar Bakıda “Təmiz suda avar çək!” yürüşü; Beynəlxalq Çövkən Federasiyasının ilk Baş Assambleyası; Beynəlxalq Çövkən Federasiyasının

növbədənəkar 2-ci Baş Assambleyası; Çövkən üzrə beynəlxalq seminar; Avropa Cüdo Birliyi (EJU) Tibb Komissiyasının Beynəlxalq Tibbi Seminarı təşkil edilib. Bundan başqa 2026-cı il dünyanın “İdman Paytaxtı”na namizədliklə bağlı Bakı şəhərində təqdimat olub və sevdindirici haldır ki, Avropa İdman Paytaxtları və Şəhərləri Federasiyasının qərarı ilə Bakı şəhəri 2026-cı il üçün dünyanın “İdman Paytaxtı” seçilib.

2024-cü ildə Azərbaycan idmançıları tərəfindən beynəlxalq yarışlarda qazanılmış medallar

Olimpiya	Qeyri-Olimpiya	Paralimpiya	Cəmi
827	854	37	1718
246	408	12	666
238	211	16	465
343	235	9	587

İdman infrastrukturu

2024-cü il ərzində ölkəmizdə idman infrastrukturunun möhkəmləndirilməsi istiqamətində də bir çox işlər görülmüşdür. Ölkəmizin ikinci

ən böyük şəhəri olan Gəncədə Qafqazın ən böyük idman mərkəzi - Gəncə İdman Sarayının açılışı oldu. Bundan başqa, Gəncə şəhər stadionunun da təməli qoyulub. İl ərzində bir sıra idman zalları da istifadəyə verilib.

Təsisçi:
Yeni Azərbaycan Partiyası
Baş redaktor:
Alicq HƏSƏNOĞLU

www.yeniazərbaycan.com
mail@yeniazərbaycan.com
Ünvan: Bakı - AZ-1000. Üzviyyətli Hacıbəyli - 66
Telefonlar:
598-37-76, 498-82-21
498-81-24, 498-19-84

İndeks: 67100
Lisenziya: N-B-317
Tiraj: 4800
Sifariş: 3009
“Kapital Bank” ASC-nin Nərimanov rayonu filialı
h/h - 33080019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 1500486601

Qəzet “Yeni Azərbaycan”ın bilgisayar mərkəzində yığılıb, səhifələnilir və “Azərbaycan” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilib.

Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Məsul nəvbətçi: Yeganə Bayramova